

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра економіки та фінансів підприємства

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Управління оборотними активами підприємства

за матеріалами ПрАТ «Дитячий Світ Київ», м. Київ

Студента
2 курсу 1 м групи,
спеціальності 051 «Економіка»,
спеціалізації «Економіка та
безпека бізнесу»
денної форми навчання

Кириченка
Максима
Андрійовича

Науковий керівник –
к.е.н., доцент

Стояненко Ірина
Василівна

Гарант освітньої програми
д.е.н., професор

Блакита Ганна
Владиславівна

Київ 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....	7
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА СТАНУ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПрАТ «ДИТЯЧИЙ СВІТ»	17
2.1. Аналіз складу та структури оборотних активів підприємства	17
2.2. Оцінка ефективності управління оборотними активами підприємства...	22
2.3. Оцінка впливу факторів на показники ефективності оборотних активів.....	26
РОЗДІЛ 3. ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПрАТ «ДИТЯЧИЙ СВІТ»	33
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	47
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	51
ДОДАТКИ.....	57

ВСТУП

Актуальність теми. На сучасному етапі для будь-якого підприємства досить гострою є проблема управління оборотними активами, яка вимагає від науковців і практиків вирішення наявних теоретичних і практичних питань у цій сфері та розробки нових прогресивних форм управління оборотними активами суб'єкта підприємницької діяльності, що дозволили б оптимізувати цей процес.

Метою таких розробок має стати забезпечення стійкого фінансового стану підприємства та досягнення високого рівня його кредитоспроможності та інвестиційної привабливості.

На процес управління оборотними активами суб'єкта господарювання безумовно чинить вплив велика кількість макроекономічних і галузевих факторів. Оборотні активи досить чутливо реагують на зміни, що відбуваються в економіці та супроводжуються підйомами та спадами, інфляційними та кризовими явищами, тому важливим для будь-якого підприємства є розробка напрямів зменшення негативного впливу та попередження можливих негативних наслідків.

Питанням теоретичних і прикладних основ управління оборотними активами підприємства приділено увагу в працях вітчизняних і зарубіжних науковців, таких як: І. А. Бланк, О. С. Бондаренко, Ф. Ф. Бутинець, Т. А. Демченко, Н. В. Ізмайлова, Н. Ю. Канцедал, І. М. Клімович, О. П. Колумбет, М. М. Нашкерська, Л. С. Омельченко, В. М. Панасюк, С. В. Рилєєв, О. В. Слободянюк, В. М. Стратійчук С. М. Юрій та ін. Проте, на жаль, і на сьогодні є низка питань, пов'язаних з управлінням оборотними активами, які є недостатньо розглянутими в науковій літературі.

Зокрема, потребують додаткового вивчення питання оцінки ефективності використання підприємствами власних оборотних активів і розробки додаткових заходів щодо зменшення негативного впливу зовнішніх та внутрішніх факторів на систему управління ними; досить поверхово

окреслені особливості управління оборотними активами організації залежно від її профілю та напрямку діяльності. Через це обраний напрям досліджень актуальний і має наукову та практичну значущість.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є дослідження теоретико-методичних основ та прикладних аспектів управління оборотними активами підприємства.

Виходячи з мети дослідження, були визначені наступні **завдання роботи**:

- розглянути теоретичні основи управління оборотними активами підприємства;
- проаналізувати складу і структуру оборотних активів підприємства;
- оцінити ефективність управління оборотними активами підприємства;
- оцінити вплив факторів на показники ефективності оборотних активів;
- запропонувати напрями вдосконалення процесу управління оборотними активами ПрАТ «Дитячий світ Київ».

Об'єктом дослідження є процес управління оборотними активами підприємства.

Предмет дослідження – сукупність теоретичних, методичних і практичних аспектів управління оборотними активами підприємства.

Емпіричною базою дослідження виступило ПрАТ «Дитячий світ Київ». ПрАТ «Дитячий світ Київ» є найбільшим в Україні магазином товарів для дітей із широким асортиментом товарів: від підгузків та іграшок до ранців та дитячих меблів.

Для вирішення визначених завдань і досягнення поставленої мети були використані наступні **методи дослідження**: загальні та спеціальні методи наукового пізнання, формально-логічний, діалектичний, системно-структурний, історичний, системно-порівняльний, аналітико-синтетичний.

При проведенні дослідження теоретичних аспектів управління оборотними активами були використані метод систематизації, аналізу та синтезу, узагальнення тощо. Оцінювання стану управління оборотними активами підприємства здійснювалось за допомогою методу економічного аналізу, системно-структурного аналізу, фінансового аналізу, графічних методів. Напрями вдосконалення процесу управління оборотними активами розроблялися із застосуванням методів прогнозування, планування та екстраполяції.

Інформаційну базу дослідження склали праці вітчизняних та зарубіжних науковців, законодавча та нормативно-правова база України, статті періодичного друку, ресурси мережі Інтернет, фінансова звітність ПрАТ «Дитячий світ Київ».

Практичне значення дослідження. Результати дослідження мають практичне значення та будуть враховані в подальшій діяльності підприємства.

Апробація результатів дослідження. За результатами дослідження було підготовлено статтю на тему «Управління оборотними активами підприємства», опубліковану в збірнику наукових статей студентів денної форми навчання «Економіка і фінанси підприємства», 2020 р.

Структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел та додатків. Обсяг роботи становить 66 сторінки, з них 6 – список використаних джерел, що містить 51 найменування. Робота містить 23 таблиці, 13 рисунків, 2 додатки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Одним із головних завдань будь-якого підприємства є раціональне використання оборотних активів. Ефективне використання, нормування, оптимізація джерел фінансування оборотних активів в умовах інфляційних процесів, кризових явищ, посилення конкуренції є важливим для забезпечення безперервного виробничого процесу.

Категорія «оборотні активи підприємства» розглядається науковцями з початку 20 століття.

Це поняття трактувалося по-різному залежно від етапу розвитку економіки. У період адміністративно-командної системи переважно використовувалось поняття «оборотні кошти», головною метою яких було обслуговування потоку коштів і забезпечення фінансування поточних витрат підприємства. Їх складовими частинами є кошти, призначені для придбання сировини, для оплати праці, для погашення заборгованості за податками [10, с. 42].

З часом пріоритети перейшли від вартісних показників, що використовувались з метою планування та аналізу діяльності суб'єкта господарювання, до натуральних показників. Логічно, що при цьому етапі руху оборотних коштів – платежів випав із ланцюга та набув другорядного значення. Щодо запасів сировини та матеріалів, то їх роль набула першорядного значення і вони забезпечили основний зміст категорії «оборотні кошти».

Таким чином, наголосимо, що оборотні активи є формою руху вартості на підприємстві. При цьому реалізується авансування оборотних активів засобами грошових коштів для акумулювання запасів сировини та матеріалів, забезпечуючи реалізацію функції платіжно-розрахункового супроводження обороту цінностей.

На сучасному етапі розвитку економічної науки спостерігається відсутність єдиних підходів до тлумачення поняття оборотних активів, закономірностей їх руху і специфіки їх класифікації. У табл. 1.1 наведено основні підходи до його визначення.

Таблиця 1.1

Основні підходи до визначення поняття «оборотні активи»

№	Автор	Визначення оборотних активів
1	Бланк І. О. [2]	майнові цінності підприємства, що забезпечують поточну діяльність підприємства
2	Бутинець Ф.Ф. [6]	грошові кошти, що направляються на реалізацію або споживання впродовж операційного циклу
3	Власова Н. О. [8]	матеріальні і грошові цінності, які обслуговують господарський процес підприємства і перебувають у постійному кругообігу. Дані цінності переносять свою вартість на вироблені товари (роботи чи послуги) з метою одержання економічної вигоди
4	Ізмайлова Н.В. [20]	грошові кошти, які повністю споживаються або реалізуються протягом одного виробничого циклу при здійсненні операційної, фінансової і інвестиційної діяльності, цим самим сприяючи безперервності виробничо-комерційного циклу
5	Нашкерська Г.В. [29]	грошові кошти, вкладені у створення оборотних фондів задля забезпечення безперервності виробничого процесу і продажів
6	Шелудько В. М. [47]	активи, які обслуговують господарський процес, забезпечуючи його неперервність
7	НПСБО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [35]	оборотні активи – це грошові кошти та їх еквіваленти, що не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу чи протягом дванадцяти місяців з дати балансу. Склад оборотних активів наступний: запаси, поточні біологічні активи, дебіторська заборгованість, поточні фінансові інвестиції, гроші та їх еквіваленти, витрати майбутніх періодів, інші оборотні активи
8	МСБО 1 «Подання фінансової звітності». Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2012 р. [26]	поточні (оборотні) активи – це активи, які будуть реалізовані або утримувані для продажу чи споживання у звичайному ході операційного циклу підприємства

Таким чином, оборотні активи – це грошові кошти та їх еквіваленти, що призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу. До оборотних активів підприємства відносяться ті види майнових цінностей,

які повністю споживаються протягом одного виробничого циклу. Суттєву частку оборотних активів на підприємствах складають товарно-матеріальні запаси.

Класифікація оборотних активів за основними ознаками й елементами наведена на рис. 1.1.

Класифікація оборотних активів підприємств	
Характер фінансових джерел	валові оборотні активи; чисті оборотні активи; власні оборотні активи
Участь в кругообігу	оборотні активи у сфері виробництва; оборотні активи у сфері обігу
Характер участі в операційному процесі	оборотні активи, що обслуговують виробничий цикл та фінансовий цикл
Методи планування	нормовані; ненормовані
Період функціонування	постійна частина оборотних активів; змінна частина оборотних активів
Час перебування в кругообігу	початкові; функціональні; накопичені
Ступінь ліквідності	високоліквідні; середньоліквідні; низьколіквідні
Форма	монетарна форма; речова форма
Ступінь ризику вкладення	з високим, середнім і низьким ризиком вкладення
Ступінь захищеності від інфляції	не підлягають інфляційним втратам; що піддаються інфляційним втратам

Рис. 1.1. Класифікація оборотних активів підприємств [30, с. 45]

Управління оборотними активами направлене на вирішення таких завдань:

- формування достатнього обсягу оборотних активів із позиції забезпечення поточної платоспроможності;

- оптимізація елементів оборотних активів, спрямована на виконання нормативів ліквідності;
- ефективне використання оборотних активів для забезпечення прибутковості та рентабельності діяльності суб'єкта господарювання;
- формування джерел фінансування оборотних активів із урахуванням вимог забезпечення фінансової стійкості [31, с. 249].

Категорія «управління оборотними активами» є частиною загальної фінансової стратегії підприємства, що полягає в накопиченні необхідного розміру і структури оборотних активів, забезпеченні їх фінансуванням і оптимізації структури.

Основні напрями управління оборотними активами на підприємстві наведено на рис. 1.2.

Рис. 1.2. Напрями управління оборотними активами [23, с. 134]

Виділяють декілька етапів в системі управління оборотними активами підприємства [3, с. 41–42] (рис. 1.3).

Перший етап. Аналіз оборотних активів підприємства в минулому періоді:

- аналіз динаміки обсягу оборотних активів і їх складу;
- аналіз оборотності окремих видів оборотних активів підприємства у загальній сумі;

- аналіз рентабельності оборотних активів;
- аналіз основних джерел фінансування оборотних активів.

Другий етап. Вибір політики формування оборотних активів підприємства. У літературі виділяють три принципові підходи стосовно формування оборотних активів підприємства – консервативний, помірний, агресивний.

Третій етап. Оптимізація обсягів оборотних активів, яка має виходити з обраного підходу стосовно формування оборотних активів, забезпечуючи запланований рівень співвідношення ефективності їх використання та ризику.

Четвертий етап. Оптимізація співвідношення постійної і змінної частин оборотних активів.

П'ятий етап. Забезпечення необхідної ліквідності оборотних активів.

Шостий етап. Мінімізація втрат оборотних активів у процесі їх використання.

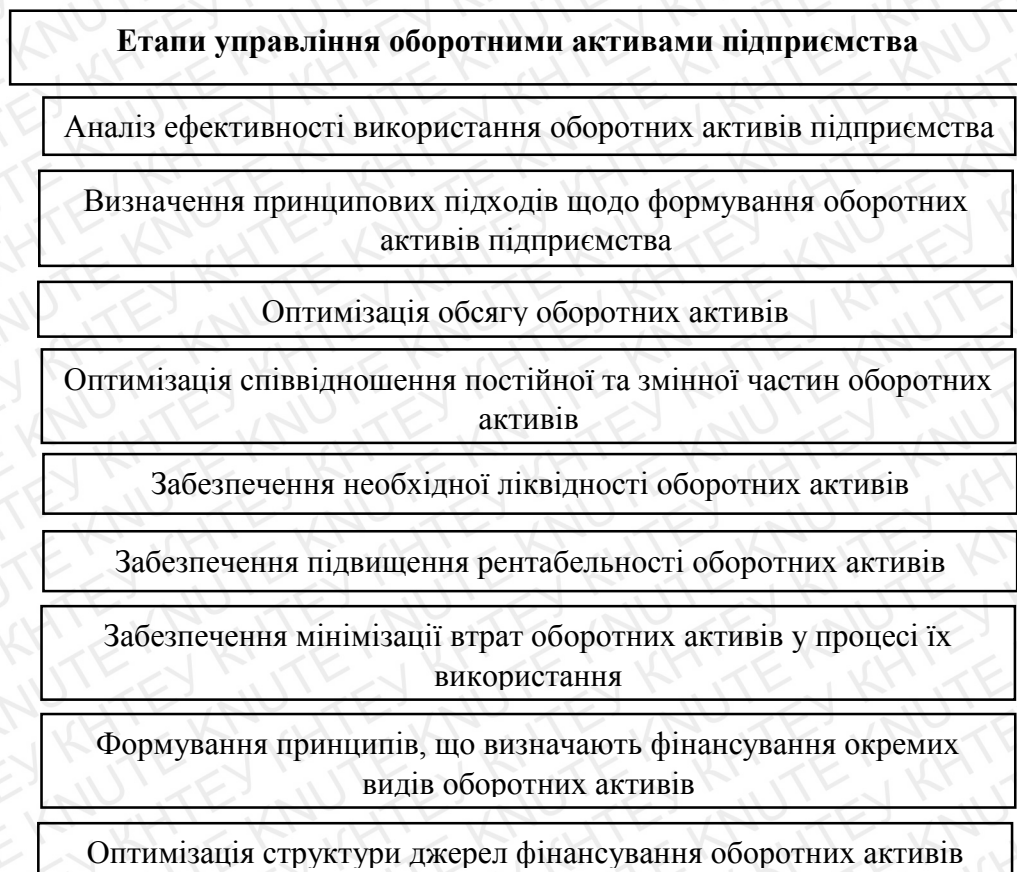

Рис. 1.3. Етапи управління оборотними активами [3, с. 41–42]

Сьомий етап. Формування принципів, які визначають фінансування окремих видів оборотних активів.

Восьмий етап. Оптимізація структури джерел фінансування оборотних активів.

Суттєвий фінансовий тиск зовнішніх факторів на підприємства призводить до скорочення виробництва і, як наслідок, до зниження якісних і кількісних характеристик виробничих засобів.

Відносно недостатня кількість оборотних активів не дозволяє підприємствам здійснювати розширене відтворення у необхідному обсязі, а наявність низької прибутковості унеможливорює використання власних фінансових ресурсів для самофінансування.

Як зазначалось вище, у процесі управління оборотними активами потрібно обрати найбільш оптимальну для підприємства модель їх формування: консервативну, помірковану, агресивну.

Консервативний підхід до формування оборотних активів підприємства припускає, що постійна частина оборотних активів та приблизно половина їх змінної частини повинні фінансуватися за рахунок власного та довгострокового позикового капіталу.

Інша половина змінної частини оборотних активів підприємства має фінансуватися за рахунок короткострокового позикового капіталу. Така політика формування оборотних активів забезпечує високий рівень фінансової стійкості підприємства.

Поміркований (компромісний) підхід до формування оборотних активів підприємства припускає, що постійна частина оборотних активів має фінансуватися за рахунок власного та довгострокового позикового капіталу, тоді як весь обсяг змінної їх частини повинен фінансуватися за рахунок короткострокового позикового капіталу. Така політика формування оборотних активів підприємства забезпечує прийнятний рівень його

фінансової стійкості та рентабельність використання власного капіталу, наближену до середньоринкової норми прибутку на капітал.

Агресивний підхід до формування оборотних активів підприємства припускає, що за рахунок власного та довгострокового позикового капіталу фінансується тільки невелика частка постійної їх частини (не більше половини), тоді як за рахунок короткострокового позикового капіталу має фінансуватися переважна частка постійної та вся змінна частини оборотних активів. Така політика створює проблеми в забезпеченні поточної платоспроможності і фінансової стійкості підприємства.

Водночас вона дозволяє здійснювати операційну діяльність із мінімальною потребою у власному капіталі, а отже, забезпечувати за інших рівних умов найбільш високий рівень його рентабельності.

До основних функцій управління оборотними активами підприємства можна віднести наступні (рис. 1.4).

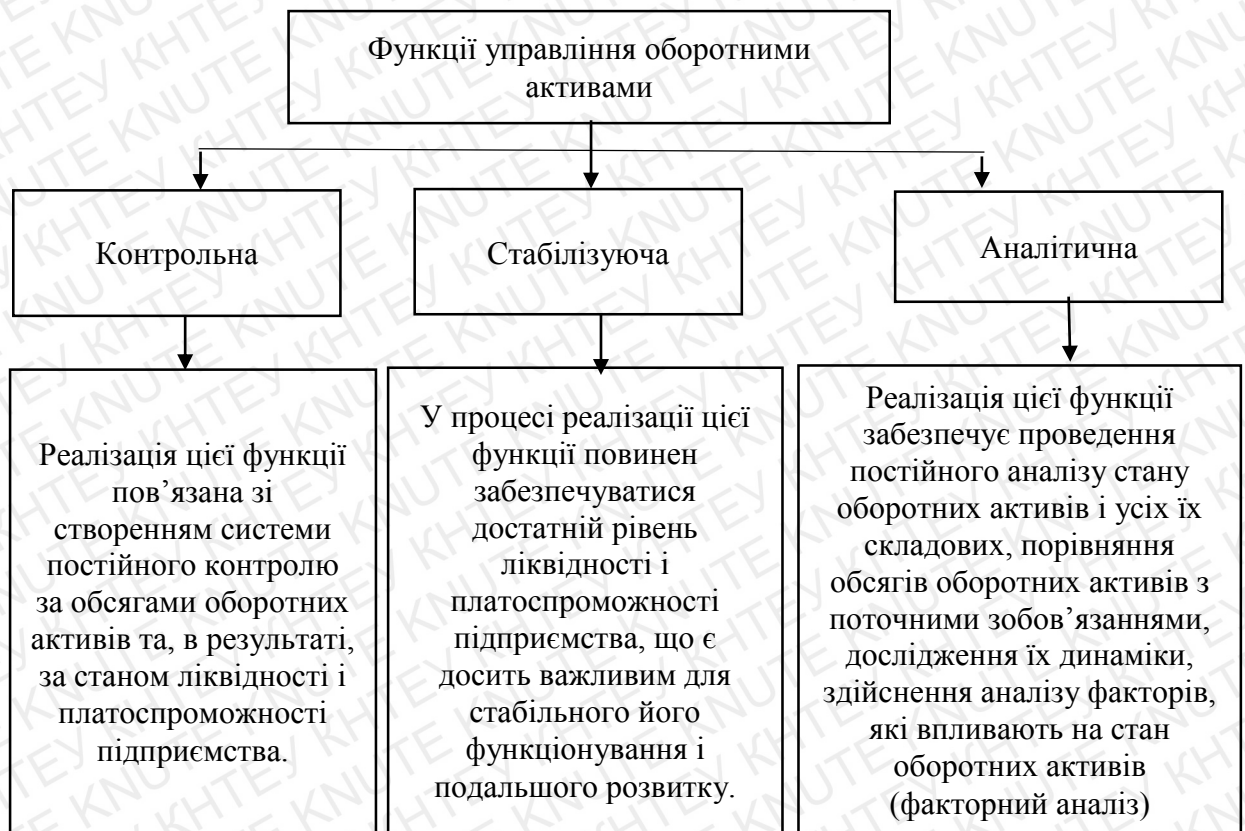

Рис. 1.4. Основні функції управління оборотними активами підприємства [46, с. 128]

Таким чином, управління оборотними активами підприємства виконує контрольну функцію, що полягає у створенні системи постійного контролю за обсягами оборотних активів; стабілізуючу функцію, що регулює достатній рівень ліквідності і платоспроможності підприємства та аналітичну функцію, основна мета якої полягає в проведенні постійного аналізу стану оборотних активів і усіх їх складових.

З метою проведення аналізу ефективності використання оборотних активів на підприємствах найчастіше використовують такі методи як горизонтальний і вертикальний аналіз оборотних активів; коефіцієнтний аналіз ефективності використання оборотних активів та факторний аналіз.

Особливості горизонтального аналізу полягають у порівнянні показників оборотних активів попереднього та поточного року. При цьому здійснюється постатейне зіставлення показників і визначається абсолютна та відносна їхня зміна.

Вертикальний аналіз є аналізом внутрішньої структури оборотних активів підприємства. При його проведенні ціла частина прирівнюється до 100 % та обчислюється питома вага кожної її складової.

Коефіцієнтний метод – це метод, за допомогою якого розраховують показники, що характеризують стан оборотних активів підприємства, а також стан джерел формування оборотних активів і ефективність їх використання [7, с. 262].

Ефективність управління оборотними активами підприємства може бути визначена за допомогою наступних показників:

- показники ділової активності, наведені у табл. А.1 (Додаток А).
- показник рентабельності оборотних активів.

Рентабельність оборотних активів розраховується як відношення чистого прибутку підприємства до середньорічної вартості оборотних активів і характеризує ефективність використання оборотних активів підприємства:

$$P_{OA} = \frac{ЧП}{OA} \quad (1.1)$$

ЧП – чистий прибуток, грн.

\overline{OA} – середньорічна вартість оборотних активів, грн.

Позитивною вважається динаміка зростання даного показника;

– аналіз ліквідності балансу: полягає у порівнянні статей активу, що згруповані за ознакою ліквідності та розташовані у порядку її спадання, зі статтями пасиву, що згруповані за ознакою строковості та розміщені в порядку збільшення термінів погашення зобов'язань;

– коефіцієнти ліквідності, наведені у табл. Б.1 (Додаток Б) [32; 7, с. 262]. Оцінку ліквідності підприємства проводять за допомогою системи фінансових коефіцієнтів, які дозволяють зіставити вартість поточних активів, що мають різний ступінь ліквідності, із сумою поточних зобов'язань.

З метою визначення впливу факторів на показники ефективності використання оборотних активів підприємства використовують інструменти факторного аналізу. За допомогою факторного аналізу можна визначити резерви зростання або скорочення оборотних активів.

Завдання факторного аналізу полягають у наступному:

– відбір чинників, що впливають на результативні показники;

– класифікація та систематизація чинників з метою забезпечення комплексного і системного підходу до дослідження їх впливу на результати господарської діяльності;

– визначення форми залежності між чинниками та результативними показниками;

– моделювання взаємозв'язків між чинниками та результативними показниками;

– розрахунок впливу чинників і оцінка ролі кожного з них у зміні результативного показника.

До основних факторів, що чинять вплив на ефективність управління оборотними активами підприємства слід віднести показник оборотності оборотних активів та рентабельність продажу. Аналіз впливу факторів на

показники ефективності оборотних активів дозволяє визначити резерви підвищення ефективності управління оборотними активами підприємства.

Таким чином, рекомендується оцінювати ефективність управління оборотними активами підприємства із використанням комплексу показників, приведених вище, при цьому фактичне значення показника необхідно порівнювати із нормативами, характерними для галузі господарювання підприємства. Для більшої наглядності показники згруповано у таблиці, приведеної у Додатку В.

На ефективність управління оборотними активами підприємства також чинять вплив і зовнішні фактори, які можна поділити на чинники макrorівня, чинники галузевого рівня та внутрішні чинники, які доречно буде розподілити на такі групи: фінансові, організаційні, технологічні, маркетингові чинники.

До чинників макrorівня віднесено податкову та грошово-кредитну політику держави, інфляційні процеси та митне регулювання. Серед чинників галузевого рівня найвпливовішими є рівень економічного розвитку галузі, сезонні коливання, рівень можливості залучення кредитних коштів, інвестиційна привабливість галузі, рівень конкуренції та інші [1, с. 23].

До фінансових чинників віднесено принциповий підхід суб'єкта господарювання до формування оборотних активів, можливість реалізації продукції за найвигіднішими цінами, питома вага складових оборотних активів та інші. До організаційних чинників віднесено конкурентоспроможність суб'єкта господарювання, стратегічна мета діяльності підприємства та інтереси власників, організаційна культура та інші.

Таким чином, процес управління оборотними активами підприємства відіграє важливу роль у його діяльності, оскільки саме від прийняття ефективних керівництвом управлінських рішень стосовно оборотних активів підприємства залежить подальша його фінансова діяльність та платоспроможність.

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА СТАНУ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПрАТ
«ДИТЯЧИЙ СВІТ»

2.1. Аналіз складу та структури оборотних активів підприємства

ТЦ «Дитячий світ» – це п'ятиповерховий торговий центр площею 20000 кв.м. ПрАТ «Дитячий світ Київ» є орендодавцем і здає свої торговельні площі магазинам, що продають свій товар. У торговельному центрі представлені такі магазини українських та світових брендів: Coccodrillo, Unifit, Nikola, Junior Style та інші. ПрАТ «Дитячий світ Київ» є найбільшим в Україні магазином товарів для дітей із широким асортиментом товарів: від підгузків та іграшок до ранців та дитячих меблів. ПрАТ «Дитячий світ Київ» реалізує також товари в своїх магазинах на території Торговельного центру та продає товари компаніям, що орендують в ньому торговельні площі.

Для здійснення аналізу ефективності управління оборотними активами підприємства перш за все проведемо дослідження складу і структури його балансу, динаміку різних елементів балансу, співвідношення оборотних і необоротних активів тощо (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Динаміка обсягів та структура активів
ПрАТ «Дитячий світ Київ» у 2017–2019 рр.

Показники	Роки			Абсолютний приріст, 2018-2017 тис. грн.	Абсолютний приріст, 2019-2018 тис. грн.	Темп приросту, 2018-2017 %	Темп приросту, 2019-2018 %
	2017	2018	2019				
1	2	3	4	5	6	7	8
Актив, тис. грн	96821	108942	122594	12121	13652	13	13
Необоротні активи, тис. грн	21990	19791	21930	-2199	2139	-10	11
у %-х до валюти балансу	23	18	18	-5	0	-20	-2

Продовження табл. 2.1

1	2	3	4	5	6	7	8
Оборотні активи, тис. грн	74831	89151	100664	14320	11513	19	13
у %-х до валюти балансу	77	82	82	5	0	6	0

З даних табл. 2.1, видно, що вартість майна підприємства ПрАТ «Дитячий світ Київ» зростає протягом аналізованого періоду, що оцінюється позитивно, оскільки це впливає на зростання обсягів надання послуг і збільшення прибутку.

Вартість майна підприємства зросла із 96821 тис. грн у 2017 році до 122594 тис. грн у 2019 році, тобто збільшилась за досліджуваний період на 25773 тис. грн. або на 26,6% (рис. 2.1).

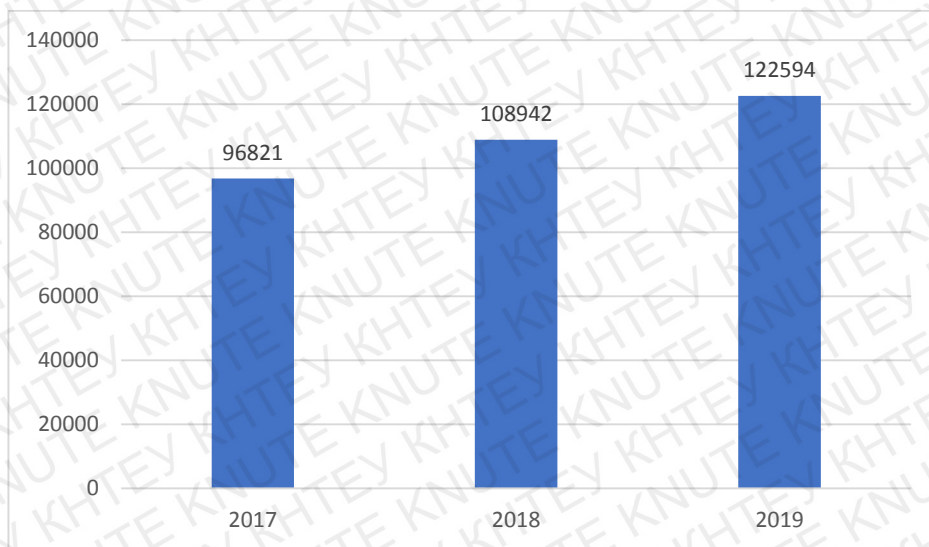

Рис. 2.1. Динаміка обсягів активів ПрАТ «Дитячий світ Київ» у 2017–2019 рр., тис. грн

Зростання майна ПрАТ «Дитячий світ Київ» зумовлено щорічним збільшенням оборотних активів, які за досліджуваний період зросли на 25833 тис. грн або на 34,5% і становили у 2019 році 100664 тис. грн. Це є позитивним, адже підприємство має можливість розширити обсяги надання послуги, а відповідно – доходи. Необоротні активи підприємства за

досліджуваний період скоротились на 60 тис. грн або на 1% у 2019 році в порівнянні із 2017 роком. Однак таке скорочення необоротних активів є незначним і не мало суттєвого впливу на розмір загального майна підприємства, адже оборотні активи зростали.

Найбільшу частку в майні підприємства ПрАТ «Дитячий світ Київ» протягом 2017–2019 рр. займали оборотні активи. У 2018 році частка оборотних активів складала 82%, у 2019 році цей показник не змінився та склав також 82%. Водночас частка необоротних активів у майні підприємства протягом 2018-2019 років становила 18% (рис. 2.2).

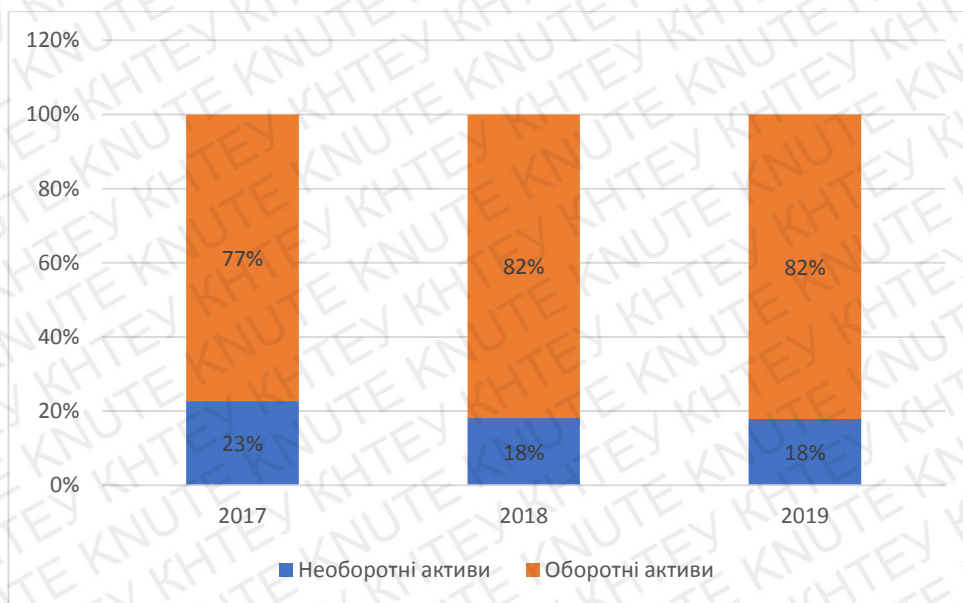

Рис. 2.2. Структура активів ПрАТ «Дитячий світ Київ» у 2017–2019 рр., %

Проаналізуємо структуру необоротних та оборотних активів підприємства (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Структура необоротних та оборотних активів ПрАТ «Дитячий світ Київ» у 2017–2019 рр.

Показник	2017	Питома вага, %	2018	Питома вага, %	2019	Питома вага, %	Абсолютний приріст (+), тис. грн		Темп приросту, %	
							2018	2019	2018	2019
							2017	2018	2017	2018
1. Необоротні активи, тис.грн										
Основні засоби	21990	23	19791	18	21930	18	-2199	2139	-10	11

Продовження табл. 2.2

Показник	2017	Питома вага, %	2018	Питома вага, %	2019	Питома вага, %	Абсолютний приріст (+), тис. грн		Темп приросту, %	
							2018	2019	2018	2019
							2017	2018	2017	2018
Усього за розділом 1	21990	23	19791	18	21930	18	-2199	2139	-10	11
2. Оборотні активи, тис.грн										
Запаси	13151	12	18502	15	23601	16	5351	5099	41	28
в т.ч. товари	12167	11	18502	15	23601	16	6335	5099	52	28
Дебіторська заборгованість за товари	275	0	312	0	407	0	37	95	13	30
Дебіторська заборгованість за розрахунками	3	0	4	0	8	0	1	4	33	100
Інша поточна дебіторська заборгованість	33765	35	34802	32	40601	33	1037	5799	3	17
Грошові кошти	27311	28	35328	32	35640	29	8017	312	29	1
Інші оборотні активи	326	0	203	0	407	0	-123	204	-38	100
Усього за розділом 2	74831	77	89151	82	100664	82	14320	11513	19	13
Баланс	96821	100	108942	100	122594	100	12121	13652	13	13

Оборотні активи ПрАТ «Дитячий світ Київ» у 2019 році зросли на 11513 тис грн, або на 13%. Вони представлені переважно грошовими коштами, запасами та іншою поточною дебіторською заборгованістю (рис. 2.3).

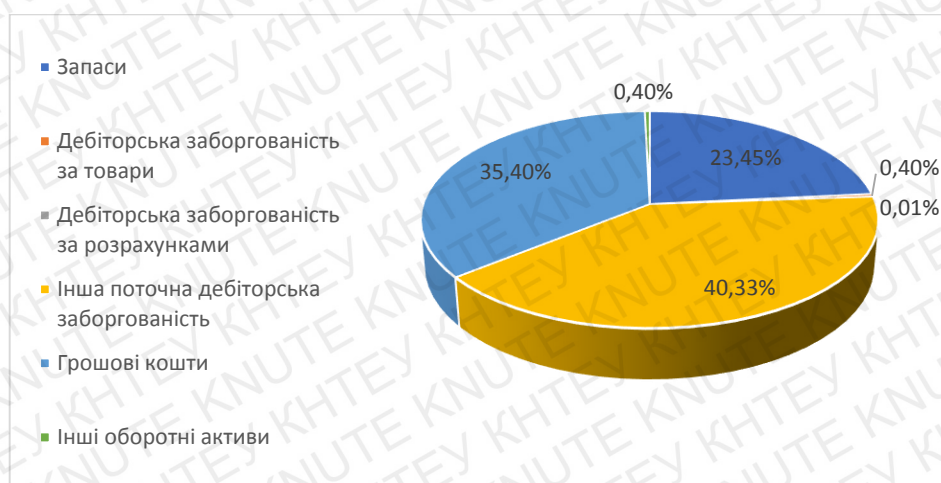

Рис. 2.3. Структура оборотних активів ПрАТ «Дитячий світ Київ» у 2019 році, %

Оскільки в структурі оборотних активів найбільшу частку становить дебіторська заборгованість, дослідимо склад і структуру дебіторської заборгованості ПрАТ «Дитячий світ Київ» у 2017–2019 рр. (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

**Склад та структура дебіторської заборгованості
ПрАТ «Дитячий світ Київ» у 2017–2019 рр.**

Показник	31.12.2017		31.12.2018		31.03.2019	
	тис. грн	питома вага, %	тис. грн	питома вага, %	тис. грн	питома вага, %
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	275	0,8	312	0,9	407	1,0
Дебіторська заборгованість за розрахунками	3	0,0	4	0,0	8	0,0
Інша поточна дебіторська заборгованість	33765	99,2	34802	99,1	40601	99,0
Усього	34043	100,0	35118	100,0	41016	100,0

На основі даних табл. 2.3 можемо констатувати, що дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги досліджуваного підприємства на кінець 2019 року в порівнянні із 2017 роком зросла на 132 тис. грн, що оцінюється негативно. На дебіторську заборгованість за товари припадає 1% усієї дебіторської заборгованості підприємства.

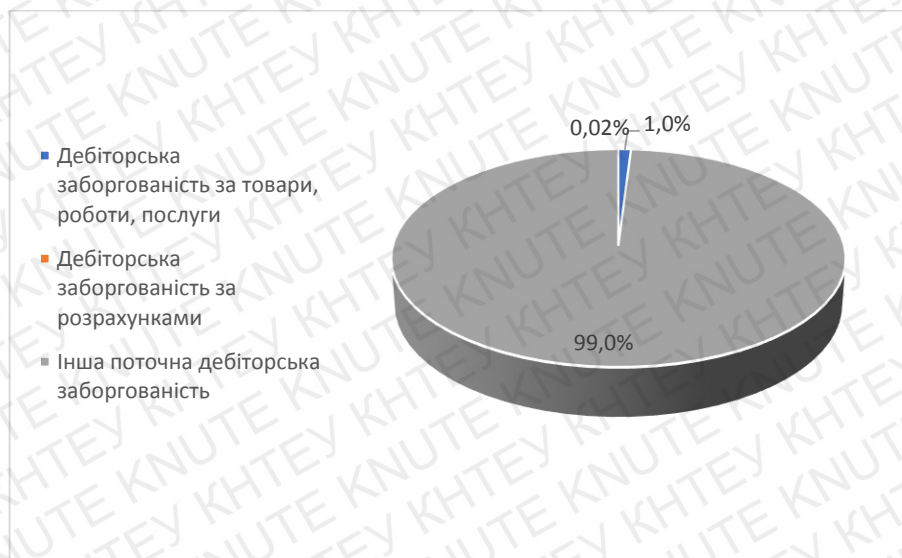

Рис. 2.4. Структура дебіторської заборгованості ПрАТ «Дитячий світ Київ» у 2019 році, %

Інша поточна дебіторська заборгованість ПрАТ «Дитячий світ Київ» зросла на кінець 2019 року на 6836 тис. грн. Інша поточна дебіторська заборгованість складає 99% оборотних активів за результатами 2019 року. Цей тип заборгованості сформований за рахунок розрахунків орендарів за займані орендні площі. Отже, частка оборотних активів ПрАТ «Дитячий світ Київ» у структурі активів підприємства досить суттєва, у 2018-2019 рр. частка становила 82%. У структурі оборотних активів підприємства найбільшу частку становить дебіторська заборгованість.

2.2. Оцінка ефективності управління оборотними активами підприємства

Основними завданнями процесу управління оборотними активами на підприємстві ПрАТ «Дитячий світ» визначено:

- забезпечення безперервності операційного процесу;
- прискорення оборотності активів (оборотних);
- збільшення рентабельності оборотних активів;
- мінімізація ризиків і витрат, які пов'язані з формуванням та використанням оборотних активів.

Оцінимо, наскільки ефективно організовано процес управління оборотними активами ПРАТ «Дитячий світ Київ». Для цього здійснимо аналіз показників ділової активності, що визначають рівень ефективності управління оборотними активами компанії в табл. 2.4, використовуючи низку показників.

Як бачимо, динаміка розрахованих показників негативна, відзначається зростання тривалості одного обороту оборотних активів, запасів та товарів в 2019 році порівняно із 2018 роком. Зокрема, це свідчить про те, що оборотні активи підприємства не в повній мірі оновлюються та приносять доходи. Це

пов'язано з уповільненням росту чистого доходу від реалізації над рівнем зростання вартості оборотних активів підприємства.

Таблиця 2.4

Динаміка показників ділової активності підприємства

ПрАТ «Дитячий світ Київ» у 2017–2019 рр.

№	Назва показника	2017	2018	2019	Темп приросту 2019/2017, %
1	2	3	4	5	6
1	Чистий дохід від реалізації послуг та товарів, тис.грн	39421	87965	91295	132
2	Середньорічна вартість оборотних активів, тис.грн	85983	81991	94908	10
3	Коефіцієнт оборотності оборотних активів	0,46	1,07	0,96	109
4	Тривалість одного обороту оборотних активів, днів	796	340	379	-52
5	Середньорічна вартість запасів, тис.грн	17645	15827	21052	19
6	Коефіцієнт оборотності запасів	2	6	4	100
7	Тривалість одного обороту запасів, днів	163	66	84	-48
8	Середньорічна вартість товарів, тис.грн	16601	15335	21052	27
9	Коефіцієнт оборотності товарів	2,37	5,74	4,34	83
10	Тривалість одного обороту товарів, днів	154	63	84	-45
11	Середньорічна вартість дебіторської заборгованості, тис.грн	22565	34581	38067	69%
12	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	1,75	2,54	2,40	37
13	Тривалість одного обороту дебіторської заборгованості, днів	209	143	152	-27
14	Собівартість, тис. грн	24680	30788	31953	29
15	Середньорічна вартість кредиторської заборгованості, тис. грн*	17673	11209	11057	-37
16	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості*	1,40	2,75	2,89	106
17	Тривалість одного обороту кредиторської заборгованості, днів*	261	133	126	-52
18	Тривалість операційного циклу, днів	372	209	236	-37
19	Коефіцієнт завантаження оборотних активів	2,18	0,93	1,04	-52

* розрахунки проведено із метою визначення тривалості операційного циклу

Середньорічна вартість дебіторської заборгованості на кінець 2019 року зросла в порівнянні з 2018 роком на 10%, що свідчить про низьку

спроможність підприємства правильно працювати з покупцями та контролювати своєчасність надходження грошей від клієнтів (рис. 2.5).

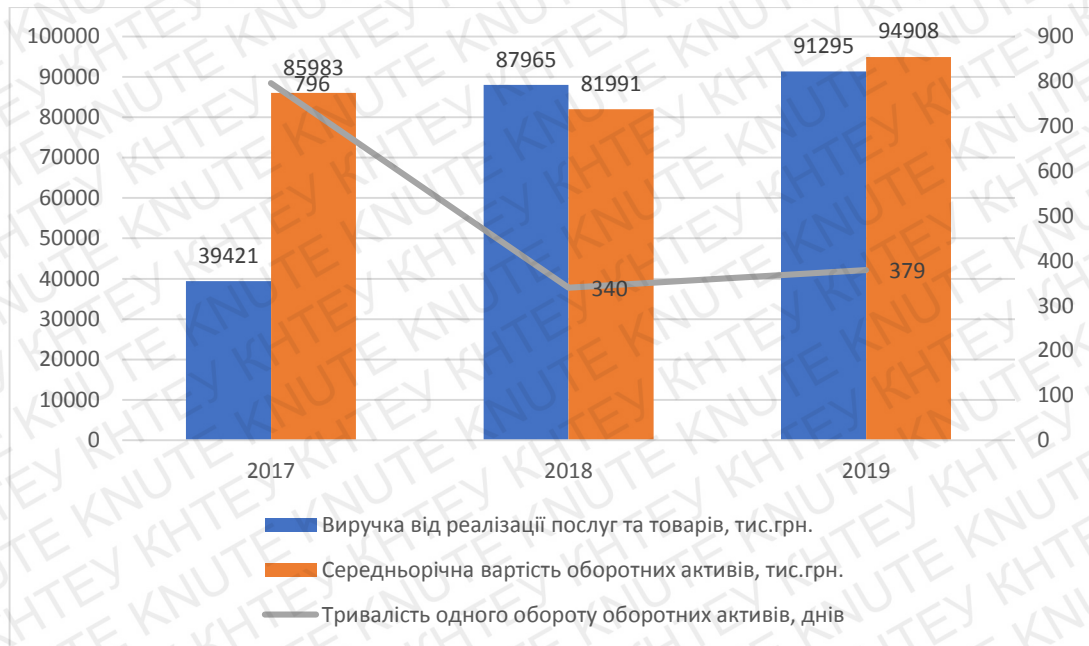

Рис. 2.5. Динаміка тривалості обороту оборотних активів
ПрАТ «Дитячий світ Київ» у 2017–2019 рр., днів

Тривалість одного обороту дебіторської заборгованості зростає несуттєво на 6%, але характерна динаміка до росту (рис. 2.6).

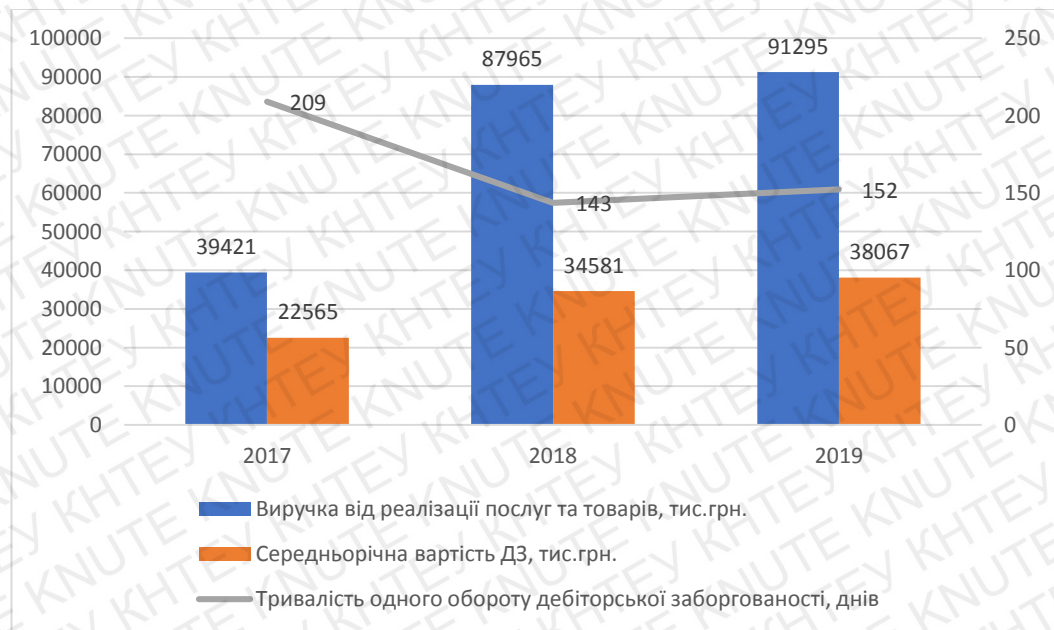

Рис. 2.6. Динаміка тривалості обороту дебіторської заборгованості
ПрАТ «Дитячий світ Київ» у 2017–2019 рр., днів

Відтак, керівництву підприємства слід вживати заходів по вдосконаленню інструментів платіжної дисципліни. Тривалість операційного циклу зростає в 2019 році порівняно із 2018 роком.

Тривалість циклу велика, що є негативно (рис. 2.7).

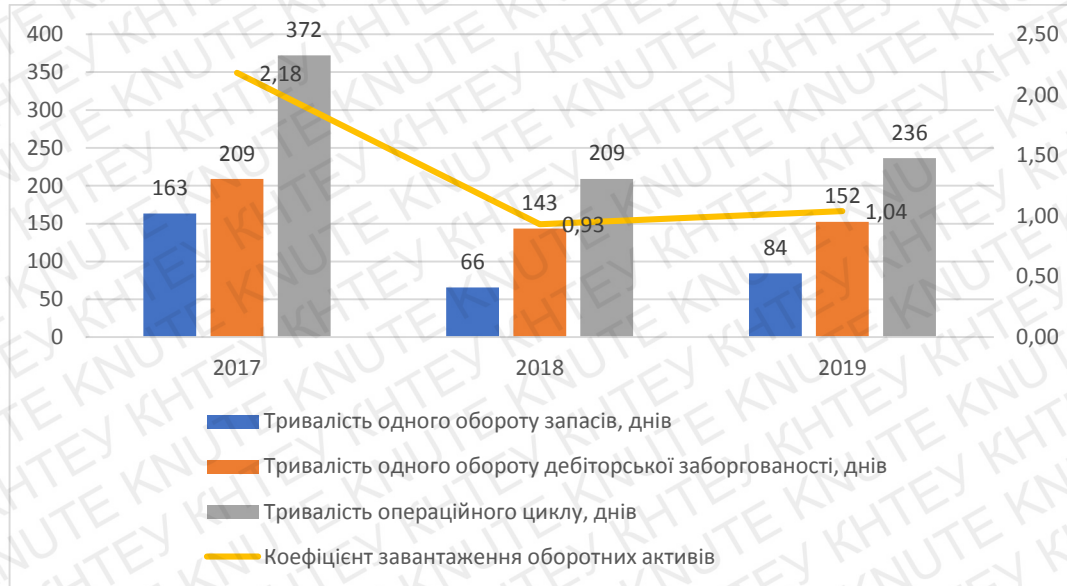

Рис. 2.7. Динаміка тривалості операційного циклу ПрАТ «Дитячий світ Київ» у 2017–2019 рр., днів

Ефективність управління оборотними активами підприємства можна також оцінити за допомогою показників ліквідності та ефективності управління підприємством (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

Динаміка показників ліквідності та ефективності управління оборотними активами ПрАТ «Дитячий світ Київ» у 2017–2019 рр.

№	Назва показника	2017	2018	2019	Темп приросту 2019/2017, %
1	Коефіцієнт загальної ліквідності (коефіцієнт покриття)	5,02	6,19	6,96	39
2	Коефіцієнт поточної ліквідності (коефіцієнт швидкої ліквідності)	4,14	4,90	5,33	29
3	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	1,83	2,45	2,46	34
4	Чистий оборотний капітал, тис.грн.	59939	74741	86200	44

Коефіцієнт загальної ліквідності має динаміку росту, зокрема в 2019 році він склав 6,96, що вище показника 2018 року на 12%. Показник вище

нормативного значення. Коефіцієнт поточної ліквідності також демонструє динаміку до зростання та значно перевищує нормативне значення. Коефіцієнт абсолютної ліквідності змінився несуттєво в 2019 році порівняно із 2018 роком. Показник також виходить за межі нормативного значення.

Чистий оборотний капітал ПрАТ «Дитячий світ Київ» зріс в 2019 році порівняно із 2018 роком на 15% та склав 86200 тис.грн.

Проведений аналіз показників ліквідності дозволяє зробити наступний висновок: ПрАТ «Дитячий світ Київ» володіє значним обсягом вільних ресурсів, які сформувалися завдяки власним джерелам.

З позиції кредиторів підприємства такий варіант формування оборотних коштів є найбільш прийнятним. Одночасно, з погляду менеджера, значне нагромадження запасів на підприємстві, відволікання коштів у дебіторську заборгованість може бути пов'язане з неефективним управлінням оборотними активами.

Таким чином, у системі управління оборотними активами на підприємстві ПрАТ «Дитячий світ Київ» виявлено недоліки, зокрема зростання дебіторської заборгованості та збільшення тривалості її обороту, що свідчить про недосконалість платіжної дисципліни на підприємстві. Запаси також мають динаміку росту та низьку оборотність, а отже вдосконалення потребує система управління запасами підприємства.

2.3. Оцінка впливу факторів на показники ефективності оборотних активів

Виходячи із розрахунків, констатуємо збільшення строків погашення дебіторської заборгованості, а також тривалості операційного циклу. Загалом можна говорити про те, що досліджуване підприємство має проблеми в частині управління оборотним капіталом, періодично змінюючи при цьому потребу в залучених і позичених коштах.

Швидкість обороту активів багато в чому залежить від органічної будови капіталу (співвідношення основного й оборотного капіталу). У 2017 році частка основного капіталу ПрАТ «Дитячий світ Київ» становила 23 %, у 2018 році – 18 %, у 2019 році – 18%. Як бачимо, частка основного капіталу поступово знижується, що мало би спричинити прискорення оборотності активів. Однак цього не відбулося і причиною цього є деяке уповільнення темпів зростання доходів від реалізації: на 4 % у 2019 р. Негативним є низький рівень оборотності запасів, що характеризує зростання обсягу товарно-матеріальних запасів у відповідному періоді.

Коефіцієнти оборотності (ділової активності) безпосередньо впливають на фінансові результати діяльності підприємства, його платоспроможність. Скориставшись формулою [7, с. 262]:

$$K_a = \frac{ЧВ}{О\bar{А}} \quad (2.1)$$

де ЧВ – чистий дохід від реалізації продукції, товарів та послуг;

О $\bar{А}$ – середньорічна вартість оборотних активів.

і даними табл. 2.4, проведемо факторний аналіз змін оборотних активів ПрАТ «Дитячий світ Київ» за 2019-2018 рр.

Загальний приріст середньорічної вартості оборотних активів ПрАТ «Дитячий світ Київ» за 2019-2018 роки становить: 94908-81991=12917 тис.грн.

у тому числі за рахунок зміни [7, с. 262]:

– чистого доходу від реалізації продукції, товарів та послуг:

$$\Delta OЗ_p = (P_{2019} - P_{2018}) * 1 / K_{2018}$$

$$(91295 - 87965) * 1 / 1,07 = 3330 * 0,932087 = 3104 \text{ тис.грн.}$$

– коефіцієнта завантаження [7, с. 262]:

$$\Delta OЗ_{1/к} = (1 / K_{2019} - 1 / K_{2018}) * P_{2019}$$

$$(1 / 0,96 - 1 / 1,07) * 91295 = 9813 \text{ тис.грн.}$$

$$\text{Балансова перевірка } 3104 + 9813 = 12917 \text{ тис.грн.}$$

Тобто сукупний вплив двох факторів дорівнює загальній динаміці оборотних активів ПрАТ «Дитячий світ Київ» за 2019-2018 роки. Результати

факторного аналізу оборотних активів свідчать, що зростання обсягу чистого доходу від реалізації продукції спричинило зростання оборотних активів на 3104 тис. грн; уповільнення оборотності оборотних активів зумовило додаткову потребу в них у розмірі 9813 тис. грн. Проведемо оцінку впливу факторів на показники ефективності оборотних активів за допомогою моделі Дюпона, використовуючи такі показники: рентабельність оборотних активів, рентабельність продажів, коефіцієнт оборотності активів (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Вихідні дані для моделі «Дюпона»

№	Показник	2017	2018	2019	Темп приросту 2019/2017, %
1	Чистий дохід від реалізації продукції, товарів та послуг, тис.грн	39421	87965	91295	132
2	Чистий прибуток, тис.грн	12152	12603	13599	12
3	Оборотні активи, тис.грн	74831	89151	100664	35
4	Рентабельність оборотних активів, %	16,24	14,14	13,51	-17
5	Рентабельність продажів, %	30,83	14,33	14,90	-52
6	Коефіцієнт оборотності активів, обертів	0,53	0,99	0,91	72

Виходячи із розрахунків, наведених у табл. 2.6, бачимо, що ефективність оборотних активів скорочується в 2019 році порівняно із 2018 р. Показник має високе значення, але негативною є динаміка скорочення.

Оцінимо ефективність управління оборотними активами підприємства у 2017-2019 рр. за допомогою факторного аналізу із використанням моделі Дюпона. Дані наведено у табл. 2.7.

Розкладемо показник рентабельності оборотних активів за факторами: рентабельність продажів та коефіцієнт оборотності активів.

Дана модель показує, що показник рентабельності оборотних активів рівний добутку двох показників: показника рентабельності продажів та коефіцієнту оборотності активів.

За 2017 рік рентабельність оборотних активів склала:

$$39421/74831 \text{ (коефіцієнт оборотності активів)} * 12152/39421 \text{ (рентабельність продажів)} * 100 = 16,24.$$

Розрахуємо аналогічно рентабельність оборотних активів за 2018 рік:

12603/87965 (коефіцієнт оборотності активів) *87965/89151
(рентабельність продажів) *100=14,14

Таблиця 2.7

**Факторний аналіз ефективності управління оборотними активами
ПрАТ «Дитячий світ Київ» (двохфакторна модель «Дюпона»)
у 2017-2019 рр.**

№	Показник	Формула для розрахунку	2017	2018	2019	Абсолютний період	
						2017-2018	2018-2019
1	Рентабельність оборотних активів, %	2/3	16,24	14,14	13,51	-2,1	-0,63
2	Рентабельність продажів, %	2/1	30,83	14,33	14,90	-16,5	0,57
3	Коефіцієнт оборотності активів, обертів	1/3	0,53	0,99	0,91	0,46	-0,08
Зміна показника рентабельності оборотних активів за рахунок, %							
4	Рентабельність продажів, %					6,54	-1,24
5	Коефіцієнт оборотності активів, обертів					-8,65	0,61
	Сумарний вплив					-2,1	-0,63

У 2019 році рентабельність оборотних активів склала:
13599/91295 (коефіцієнт оборотності активів) *91295/100664
(рентабельність продажів) *100=13,51

Проведемо факторний аналіз впливу показників рентабельності продажів та коефіцієнту оборотності активів на показник рентабельності оборотних активів.

Динаміка 2018 року до 2017 року:

1. Рентабельність оборотних активів при рівні показника рентабельності продажів за 2018 рік та коефіцієнту оборотності активів за 2017 рік становить $14,33 * 0,53 = 7,58$. Можемо стверджувати, що скорочення показника рентабельності продажів в 2018 році в порівнянні із 2017 роком на 16,5% спричинило підвищення рентабельності оборотних активів підприємства на $14,14 - 7,58 = 6,54\%$

2. За рахунок пришвидшення оборотності оборотних активів підприємства в 2018 році порівняно із 2017 роком на 0,46 обертів, рентабельність оборотних активів скоротилась на $7,58-16,24=-8,65\%$

3. Показник рентабельності продажів та коефіцієнт оборотності активів чинять сумарний вплив на рентабельність оборотних активів: $6,54-8,65=-2,1\%$

Таким чином, під впливом двох факторів рентабельність оборотних активів скоротилась у 2018 році порівняно із 2017 на 2,1%.

Проведемо аналогічні розрахунки для 2019 року:

1. Рентабельність оборотних активів при рівні показника рентабельності продажів за 2019 рік та коефіцієнту оборотності активів за 2018 рік становить $14,90*0,99=14,75$. Можемо стверджувати, що зростання показника рентабельності продажів в 2018 році в порівнянні із 2017 роком на 0,57% спричинило скорочення рентабельності оборотних активів підприємства на $13,51-14,75=-1,24\%$

2. За рахунок уповільнення оборотності оборотних активів підприємства в 2019 році порівняно із 2018 роком на 0,08 обертів, рентабельність оборотних активів зросла на $14,75-14,14=0,61\%$

3. Показник рентабельності продажів та коефіцієнт оборотності активів чинять сумарний вплив на рентабельність оборотних активів $-1,24+0,61=-0,63\%$

Таким чином, під впливом двох факторів рентабельність оборотних активів скоротилась у 2019 році порівняно із 2018 на 0,63%.

Така динаміка пояснюється неефективним управлінням оборотними активами підприємства, про що свідчить показник низької оборотності оборотних активів – коефіцієнт оборотності оборотних активів має дуже низьке значення, що говорить про те, що активи роблять 0,91 оборот за рік (за даними 2019 року).

Здійснимо 12-факторний аналіз рентабельності оборотних активів ПрАТ «Дитячий світ Київ» у 2017-2019 рр. (табл. 2.8).

Таблиця 2.8

Вихідні дані для 12-факторного аналізу рентабельності оборотних активів ПрАТ «Дитячий світ Київ» у 2017-2019 рр.

№	Показник	2017	2018	2019	Темп приросту 2019/2017, %
1	Чистий дохід від реалізації продукції, товарів та послуг, тис.грн	39421	87965	91295	132
2	Валовий прибуток, тис.грн	14741	57177	59342	303
3	Прибуток до вирахування відсотків та податків, тис.грн	14830	15369	16584	12
4	Прибуток до оподаткування, тис.грн	14830	15369	16584	12
5	Чистий прибуток, тис.грн	12152	12603	13599	12
6	Грошові кошти, тис.грн	27311	35328	35640	30
7	Дебіторська заборгованість, тис.грн	34043	35118	41016	20
8	Запаси, тис.грн	13151	18502	23601	79
9	Інші оборотні активи, тис.грн	326	203	407	25
10	Основні засоби, тис.грн	21990	19791	21930	0
11	Позиковий капітал, тис.грн	14892	14410	14464	-3
12	Власний капітал, тис.грн	81929	94532	108130	32
13	Безвідсоткові зобов'язання, тис.грн	11607	10811	11303	-3

Результати 12-ти факторної декомпозиції показника рентабельності оборотних активів ПрАТ «Дитячий світ Київ» у 2017-2019 рр. наведено у табл. 2.9.

Таблиця 2.9

Результати 12-ти факторної декомпозиції показника рентабельності оборотних активів ПрАТ «Дитячий світ Київ» у 2017-2019 рр.

№	Показник	2017	2018	2019	Темп приросту 2019/2017, %
1	2	3	4	5	6
1	Валова маржа, %	0,370	0,650	0,650	0,0
2	Ефект від комерційних та управлінських витрат	1,010	0,270	0,280	3,7
3	Ефект від фінансової діяльності	1,000	1,000	1,000	0,0
4	Податковий ефект	0,820	0,820	0,820	0,0
5	Управління грошовими коштами, днів	252,87	146,59	142,49	-2,8
6	Управління дебіторською заборгованістю, днів	315,20	145,72	163,98	12,5
7	Управління запасами, днів	121,77	76,77	94,36	22,9
8	Управління іншими оборотними активами, днів	203,61	82,12	87,68	6,8

Таблиця 2.9

1	2	3	4	5	6
9	Управління основними засобами, днів	0,180	0,150	0,130	-13,3
10	Управління іншими необоротними активами, днів	0,140	0,110	0,100	-9,1
11	Боргове навантаження	0,370	0,650	0,650	0,0
12	Рівень безвідсоткових зобов'язань у власному капіталі	1,010	0,270	0,280	3,7

Як свідчать дані табл. 2.9, грошові кошти підприємства обертаються повільно, тривалість одного обороту в 2019 році склала 142,49 днів, також повільно обертається дебіторська заборгованість – тривалість одного обороту становила в 2019 році 163,98 днів. Щодо ефективності управління запасами, то тенденція також негативна – тривалість одного обороту дуже висока.

Аналіз показників ділової активності ПрАТ «Дитячий світ Київ» за 2017–2019 рр. дозволяє констатувати, що системі управління оборотними активами підприємства притаманні певні недоліки, зокрема недосконалість платіжної дисципліни, що призводить до росту дебіторської заборгованості та зростання тривалості її обороту. Слід відмітити, що на ефективність управління оборотними активами ПрАТ «Дитячий світ Київ» чинять вплив також і зовнішні фактори, на які, на жаль підприємство не може вплинути, але підприємство може впроваджувати превентивні заходи та створювати резерви для зменшення негативного впливу даних чинників.

В додатку Д опишемо зовнішні чинники, що впливають на ефективність управління оборотними активами ПрАТ «Дитячий світ Київ».

Отже, слід наголосити, що ефективність управління оборотними активами підприємства ПрАТ «Дитячий світ Київ» низька, що підтверджується зростанням тривалості обороту, дебіторської заборгованості та запасів; невідповідністю показників ліквідності нормативним значенням, що свідчить про значне нагромадження запасів на підприємстві та відволікання коштів у дебіторську заборгованість.

Таким чином, керівництву ПрАТ «Дитячий світ Київ» слід вживати заходи по оптимізації управління оборотними активами.

РОЗДІЛ 3

ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПрАТ «ДИТЯЧИЙ СВІТ»

Політика фінансування оборотних активів ПрАТ «Дитячий світ Київ» є частиною загальної політики управління його оборотними активами, що полягає в оптимізації обсягу та складу фінансових джерел їхнього формування з позицій забезпечення ефективного використання власного капіталу і достатньої фінансової стійкості підприємства. Розробка політики фінансування оборотних активів ПрАТ «Дитячий світ Київ» здійснюється за такими основними етапами:

- аналіз стану фінансування оборотних активів підприємства в попередньому періоді;
- формування принципів фінансування оборотних активів підприємства. Відповідно до теорії фінансового менеджменту, є три принципових підходи до фінансування різних груп оборотних активів підприємства.

ПрАТ «Дитячий світ» використовується консервативний підхід до процесу формування власних оборотних активів, який передбачає створення резервів на випадок непередбачених ситуацій, наприклад, активізації попиту покупців, затримки інкасації дебіторської заборгованості тощо. Цей підхід дозволяє підприємству регулювати свої операційні та фінансові ризики, вплив яких може бути досить суттєвим на результати діяльності, якщо не запобігати їх появі та не впроваджувати превентивні заходи;

- оптимізація обсягу поточного фінансування оборотних активів (поточних фінансових потреб) з урахуванням фінансового циклу підприємства. Така оптимізація дозволяє виявити та мінімізувати реальну потребу підприємства у фінансуванні оборотних активів за рахунок власного капіталу і кредиту (у довгостроковій або короткостроковій його формах);

– оптимізація структури джерел фінансування оборотних активів підприємства.

Підвищення ефективності формування та використання оборотних активів підприємства ПРАТ «Дитячий світ Київ» повинно, в першу чергу, забезпечити балансування між ризиком зниження ліквідності та рентабельністю продажів. Це зводиться до вирішення таких важливих завдань (рис. 3.1).

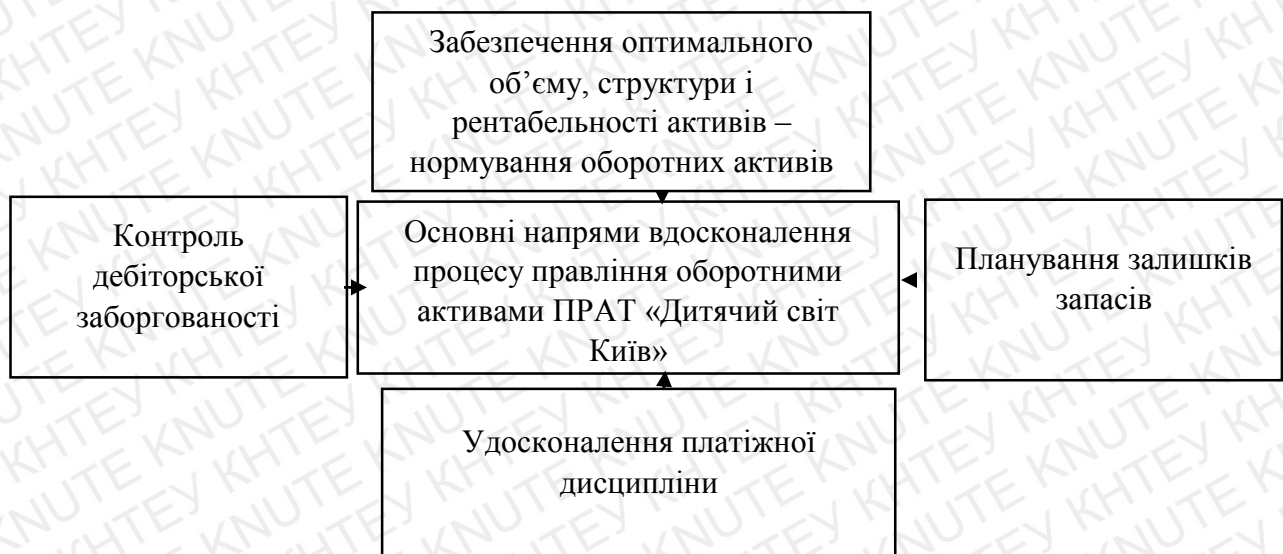

Рис. 3.1. Основні напрями вдосконалення процесу правління оборотними активами ПРАТ «Дитячий світ Київ»

Одним із ключових факторів підвищення ефективності діяльності підприємства є прискорення обороту оборотних активів.

Із метою підвищення ефективності формування та використання оборотних активів на підприємстві ПРАТ «Дитячий світ Київ» необхідно впроваджувати такі заходи (рис. 3.2).

Розглянемо більш детально кожен захід, направлений на підвищення ефективності формування та використання оборотних активів на підприємстві ПРАТ «Дитячий світ Київ».

1. Удосконалення руху товарів.

ПрАТ «Дитячий світ Київ», крім послуг надання торговельних площ в аренду, здійснює торговельну діяльність, зокрема на території торговельного центру зосереджені торгові точки по продажу дитячих книжок, засобів дитячої гігієни, іграшок, взуття та одягу.

Заходи підвищення ефективності формування та використання оборотних активів на підприємстві ПрАТ «Дитячий світ Київ»	
}	удосконалення руху товарів
	виконання планів господарської діяльності
	удосконалення організації торгівлі
	удосконалення розрахунків з постачальниками і покупцями
	покращення претензійної роботи
	прискорення обороту грошових коштів за рахунок поліпшення інкасації доходу
	зведення до мінімуму запасів господарських матеріалів (для прибирання площей), малоцінних предметів, інвентарю, спеціального одягу на складі, скорочення підзвітних сум
	контроль дебіторської заборгованості

Рис. 3.2. Заходи підвищення ефективності формування та використання оборотних активів на підприємстві ПрАТ «Дитячий світ Київ»

Вдосконалити рух товарів магазинів дозволить чітке планування руху товарів у торгових точках. Планування ґрунтуватиметься на фактичних показниках діяльності торгової точки. Наразі товари склали в балансі 23601 тис. грн на кінець 2019 року, тобто ПрАТ «Дитячий світ Київ» заморожено грошових коштів на цю суму. Це є негативним явищем, оскільки підприємство має отримувати кошти не у формі залишків запасів, а у формі грошових коштів, які надалі можуть бути використані на розвиток бізнесу або на виплату дивідендів акціонерам.

В табл. 3.1 наведено інформацію про обсяги доходів та залишки товарів з магазинів засобів дитячої гігієни.

Таблиця 3.1

**Динаміка доходів та залишків товарів магазинів засобів дитячої гігієни
(3 магазини, представлені та території ПрАТ «Дитячий світ Київ»)**

№	Назва показника	2017	2018	2019	Темп приросту 2019/2017, %
	Чистий дохід від реалізації послуг та товарів, млн.грн, в т.ч.	11,24	11,76	15,28	36
1	Шампуні	2,72	2,76	3,02	11
2	Мило	2,20	2,31	2,83	29
3	Креми	2,01	2,17	2,86	42
4	Підгузки	1,87	1,91	2,74	47
5	Засоби гігієни для немовлят (присипки)	1,72	1,75	2,31	34
6	Трави для купання	0,12	0,14	0,31	158
7	Гелі для душу	0,38	0,43	0,57	50
8	Бульбашки для душу	0,02	0,05	0,17	750
9	Іграшки для душу	0,12	0,09	0,19	58
10	Шапочки для душу	0,07	0,09	0,19	171
11	Інші групи товарів	0,02	0,05	0,09	350
	Залишки товарів на кінець року, млн.грн, в т.ч.	14,11	14,25	18,37	30
1	Шампуні	3,75	3,62	3,78	1
2	Мило	2,79	2,82	3,66	31
3	Креми	2,71	2,63	3,63	34
4	Підгузки	2,09	2,10	2,86	37
5	Засоби гігієни для немовлят (присипки)	1,90	2,06	2,64	39
6	Трави для купання	0,15	0,18	0,39	160
7	Гелі для душу	0,44	0,49	0,66	50
8	Бульбашки для душу	0,03	0,06	0,19	533
9	Іграшки для душу	0,15	0,12	0,24	60
10	Шапочки для душу	0,08	0,11	0,23	188
11	Інші групи товарів	0,02	0,05	0,10	400

Розрахунки, наведені у табл. 3.1, свідчать про те, що залишки по магазинах на кінець 2019 року перевищували доходи за цим напрямом діяльності на 20%. Така тенденція негативна, оскільки, по-перше, товари мають строки придатності, наприклад, шампуні, гелі, бульбашки та товари для немовлят; по-друге, це заморожування грошових коштів.

Для визначення нормативів запасів на складі визначимо товарну структуру асортименту магазинів за кількістю проданих товарів (Додаток Ж).

Визначимо норматив залишків на складі. Припускаємо, що дохід від реалізації товарів магазинів за 2020 рік залишиться на рівні 2019 року. При цьому також розрахуємо суму вивільнення грошових коштів (Додаток К).

Отже, у випадку коректного нормування запасів, підприємству ПрАТ «Дитячий світ Київ» вдасться вивільнити 800 тис.грн.

2. Виконання планів господарської діяльності. Торгівельні точки повинні слідкувати за планом продажів товарів, при цьому беручи до уваги нормативи запасів на складах. Приклади розрахунків наведено у табл. 3.1-3.3.

3. Удосконалення організації торгівлі передбачає вивчення попиту на окремі групи товарів і придбання запасів лише певного товару з метою уникнення накопичення тих, які мають поганий попит.

4. Удосконалення розрахунків з постачальниками і покупцями.

Ефективність використання оборотних активів на підприємстві ПрАТ «Дитячий світ Київ» залежить від: уміння управляти оборотними активами; механізму організації торгівлі; рівня організації комерційної та фінансової роботи.

Особливого значення для підвищення ефективності формування та використання оборотних активів підприємства має дебіторська заборгованість підприємства. Як показав аналіз, проведений у другій частині дипломної роботи, дебіторська заборгованість підприємства має негативну динаміку росту.

Можна запропонувати такі пропозиції з метою забезпечення ефективного управління дебіторською заборгованістю на підприємстві ПрАТ «Дитячий світ Київ»:

- своєчасний контроль співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості;
- контроль стану розрахунків за простроченими заборгованостями;
- своєчасне виявлення недопустимих видів дебіторської заборгованості;
- контроль термінів дебіторської заборгованості.

Отже, пропонуємо такий проект підвищення ефективності формування та використання оборотних активів на підприємстві ПрАТ «Дитячий світ Київ»:

1. Встановлення термінів відстрочки платежів для різних груп покупців. Існує практика, коли ці терміни встановлюються залежно від періоду часу, протягом якого конкретний покупець може реалізувати придбаний товар. Ефективне управління дебіторською заборгованістю в ПрАТ «Дитячий світ Київ» повинне ґрунтуватися на розробленій кредитній політиці підприємства.

Кредитну політику ПрАТ «Дитячий світ Київ» слід розглядати як стандартний набір процедур для того, щоб прийняти рішення, які з клієнтів повинні отримати комерційний кредит і на яких умовах, забезпечити дотримання умов кредиту та визначення умов надання знижки.

Кредитна політика підприємства ПрАТ «Дитячий світ Київ» передбачає вирішення таких питань: термін і обсяг надання товарного кредиту; розмір знижки. Наприклад, клієнт реалізовує товар за 10 днів, тому немає сенсу надавати йому відстрочку оплати на довший термін, ніж ті самі 10 днів. Але враховуючи, що підприємство не може проаналізувати реалізацію товару кожним своїм клієнтом, відстрочка платежів має надаватися лише покупцям, обсяг реалізації яких перевищує певні обсяги. Як вже згадувалось, ПрАТ «Дитячий світ Київ» отримує дохід не лише від надання послуг оренди, а й від реалізації товарів в своїх магазинах, що зосереджені на території Торгівельного центру, і також від оптового продажу товарів магазинах, що орендують площі в ТЦ «Дитячий світ».

Необхідно встановити такі терміни відстрочки платежів для різних груп клієнтів – магазинів, яким ПрАТ «Дитячий світ Київ» продає товари оптом (табл. 3.4). З табл. 3.4 випливає, що найбільший термін відстрочки платежу на підприємстві буде складати 30 днів, для цього магазин має купити товар на суму від 150 тис. грн.

2. Встановлення лімітів величини дебіторської заборгованості для кожного магазину, які залежатимуть від обсягів реалізації та історії кредитних відносин із ними. Як правило, коли обсяг реалізації магазину є значним, і до цього часу він погашав свою заборгованість, то для нього встановлюється більший ліміт дебіторської заборгованості. Для невеликого магазину цей ліміт є меншим. Якщо ліміт перевищується, то подальше відвантаження товарів з відстрочкою платежу не повинно здійснюватись.

Таблиця 3.4

**Встановлені терміни відстрочки платежів для різних груп клієнтів
в ПрАТ «Дитячий світ Київ»**

Дохід від реалізації в місяць, грн	Відстрочка, днів
від 50000 до 70000	3
від 70001 до 100000	10
від 100001 до 150000	20
більше 150001	30

В залежності від обсягів реалізації магазинів – оптових покупців товарів в ПрАТ «Дитячий світ Київ» необхідно поділити на такі групи, представлені в табл. 3.5.

Таблиця 3.5

**Групи магазинів – оптових покупців товарів
ПрАТ «Дитячий світ Київ» залежно від обсягів реалізації**

Дохід від реалізації в місяць, грн	Група покупців
до 50000	дрібні
від 50001 до 70000	дрібнооптові
від 70001 до 100000	середні
від 100001 до 150000	крупні
більше 150001	великооптові

Поділ саме на такі групи дозволить підприємству ПрАТ «Дитячий світ Київ» розмежовувати магазини – оптових покупців по обсягу доходу від реалізації та строку погашення ними своїх зобов'язань.

Необхідно встановити такі максимальні обсяги дебіторської заборгованості покупців підприємства залежно від групи, тобто

пропонується встановити максимальну дебіторську заборгованість для кожної групи покупців окремо, наприклад, для дрібнооптових він складатиме 10000 грн. Слід зазначити, що магазин, який більше трьох разів вчасно не сплатив свою заборгованість, не може потрапити до наступної групи.

Отже, ПрАТ «Дитячий світ Київ» має виділити п'ять груп магазинів залежно від обсягу закупок товарів. Саме від групи магазину буде залежати максимальний обсяг дебіторської заборгованості, при якій відвантаження товару буде припинено.

Що стосується послуг оренди, то ліміт не повинен перевищувати розмір місячної оренди клієнта.

3. Ефективне використання запровадженої системи стимулюючих знижок для клієнтів, які працюватимуть на умовах передплати. При цьому важливо прорахувати економічний ефект від продажів зі знижками, визначити, що підприємству вигідніше: отримувати менший дохід від реалізації з передоплатою, чи більший дохід, але із затримкою платежів. У цьому випадку оптимальним є підвищення обсягів продажів із метою покриття постійних витрат, тому цей захід є ефективним.

4. Розробка системи договорів, в яких чітко будуть зазначені умови та терміни оплати, а також відповідальність покупця у випадку порушення термінів розрахунків.

5. Покращення претензійної роботи. Покращити претензійну роботу також можливо за рахунок внесення змін в існуючі договори із покупцями. Як напрям вдосконалення пропонується переглянути платіжну дисципліну підприємства, зокрема ввести систему преміювання для клієнтів за своєчасну оплату та систему штрафів залежно від часу затримки оплати (табл. 3.6).

Впроваджена система штрафів дозволить підприємству заробити додаткові кошти та дисциплінувати клієнтів.

6. Прискорення обороту грошових коштів за рахунок поліпшення інкасації доходу. Цей захід передбачає планування чистого доходу

підприємства протягом місяця. Чистий дохід підлягає аналізу щотижня, виходячи із цього нормуються запаси та плануються закупівлі товарів.

Таблиця 3.6

Система штрафів та преміювання для клієнтів

ПрАТ «Дитячий світ Київ»

№	Критерій преміювання / депреміювання	Шкала	% від суми контракту
1	Своєчасна оплата	за 5 днів до настання строку оплати	знижка 5%
		за 3 дні до настання строку оплати	знижка 3%
		за 1 день до настання строку оплати	знижка 1%
2	Несвоєчасна	прострочка до 5 днів	штраф 2%
		прострочка до 10 днів	штраф 3%
		прострочка більше 30 днів	штраф 5%

7. Зведення до мінімуму запасів господарських матеріалів, малоцінних предметів, інвентарю, спеціального одягу на складі, скорочення підзвітних сум. Цей захід також передбачає нормування запасів, виходячи із нормативу використання цієї групи запасів підприємством за рік. В табл. 3.7 наведемо інформацію про критерії нормування певних видів запасів господарських матеріалів, малоцінних предметів, інвентарю, спеціального одягу на складі на підприємстві ПрАТ «Дитячий світ Київ».

Таблиця 3.7

Критерії нормування певних видів запасів господарських матеріалів, малоцінних предметів, інвентарю, спеціального одягу на складі на підприємстві ПрАТ «Дитячий світ Київ»

№	Категорія запасу	Особливості формування нормативу
1	Спеціальний одяг:	
	прибиральник	4 форми на рік. Норматив формується виходячи із середньоспискової чисельності персоналу даної категорії
	охоронець	2 форми на рік. Норматив формується виходячи із середньоспискової чисельності персоналу даної категорії
2	Господарські товари:	
	інвентар (швабри, відра тощо)	Норматив формується виходячи із площі використання даного типу інвентарю та середньоспискової чисельності персоналу, яка потребує даний тип інвентарю
	миючі засоби	Норматив формується виходячи із площі, для прибирання якої необхідне використання миючих засобів та середньоспискової чисельності персоналу, яка потребує даний вид господарського матеріалу

8. Контроль дебіторської заборгованості.

Виникнення дебіторської заборгованості на підприємстві ПрАТ «Дитячий світ Київ» – це об'єктивний процес, який зумовлений існуванням ризиків при проведенні взаєморозрахунків між контрагентами за результатами господарської операції. Головна мета управління дебіторською заборгованістю в умовах фінансово-економічної кризи полягає в мінімізації її обсягу та строків інкасації боргу.

Таким чином, на підприємстві ПрАТ «Дитячий світ Київ» контроль дебіторської заборгованості передбачатиме виконання таких етапів: організація повного та достовірного обліку дебіторської заборгованості підприємства й перенесення облікових даних до його звітності; аналіз структури та динаміки дебіторської заборгованості підприємства в попередніх періодах; визначення кола потенційних дебіторів та суворе планування дебіторської заборгованості підприємства на майбутні періоди; оптимізація структури дебіторської заборгованості підприємства; постійний моніторинг дебіторської заборгованості; визначення можливості застосування кредитної політики щодо окремих покупців продукції та формування її принципів і умов; прискорення процесу погашення дебіторської заборгованості за допомогою сучасних форм її рефінансування; здійснення ефективного контролю за формуванням та погашенням дебіторської заборгованості підприємства; розрахунок розміру резерву сумнівних боргів.

Таким чином, із метою вдосконалення системи управління оборотними активами на підприємстві було розроблено такі заходи, які узагальнено в Додатку Л. Для кожного заходу сформуємо проблему, на вирішення якої він направлений. Визначимо зміст заходів та економічний ефект від їх впровадження.

Таким чином, головною проблемою в системі управління оборотними активами на підприємстві ПрАТ «Дитячий світ Київ» є заморожування грошових коштів у формі товарів, певних видів запасів господарських

матеріалів, малоцінних предметів, інвентарю, спеціального одягу на складі, дебіторської заборгованості тощо.

Ця тенденція є негативною, оскільки заморожені кошти не можуть бути направлені на розвиток підприємства та виплату дивідендів акціонерам. Тому до впровадження пропонується низка заходів, направлених на вирішення цієї проблеми, зокрема ті, які направлені на удосконалення руху товару, виконання планів господарської діяльності, удосконалення організації торгівлі, удосконалення розрахунків з постачальниками і покупцями, покращення претензійної роботи, прискорення обороту грошових коштів за рахунок поліпшення інкасації доходу, зведення до мінімуму запасів господарських матеріалів, інвентарю, спеціального одягу, контроль дебіторської заборгованості.

Отже, головна мета впроваджуваних заходів – це вивільнення грошових коштів із метою направлення їх на розвиток підприємства та виплату дивідендів акціонерам. Впровадження наведених заходів дозволить оптимізувати систему управління оборотними активами підприємства ПрАТ «Дитячий світ Київ».

Розрахуємо економічну ефективність від впровадження запропонованих заходів.

Для прогнозу чистого доходу будемо оперувати економічним ефектом впровадження системи штрафів і преміювання. На кінець 2019 року дебіторська заборгованість ПрАТ «Дитячий світ Київ» склала 41016 тис. грн. (табл. 2.3).

Таблиця 3.9

Обсяги дебіторської заборгованості

ПрАТ «Дитячий світ Київ» за критерієм віку, тис. грн

№	Вік	Сума, тис.грн.	Штраф / економічний ефект, тис.грн
1	до 5 днів	5 816,20	116,32
2	до 10 днів	11 705,40	351,16
3	Більше 30 днів	46 905,20	2 345,26
	Всього	64 426,80	2 812,75

Отже, економічний ефект складе 2812,75 тис.грн. Внаслідок впровадження заходу, направлено на удосконалення руху товарів в магазинах, було спрогнозовано можливість вивільнення грошових коштів на 800 тис.грн. (на 1 магазин 266,66 тис.грн). Оскільки на території ТЦ зосереджено 10 магазинів ПрАТ «Дитячий світ Київ», то прогнозна сума вивільнення грошових коштів складе 2666,6 тис.грн.

Таким чином, абсолютний приріст чистого доходу від реалізації ПрАТ «Дитячий світ Київ» в 2020 році складе $2812,75+2666,6=5479,41$ тис.грн. за рахунок впровадження заходів, направлених на управління оборотними активами підприємства.

Сформуємо плановий баланс підприємства ПрАТ «Дитячий світ Київ» на 2020 рік (табл. 3.10).

Таблиця 3.10

Плановий баланс ПрАТ «Дитячий світ Київ» на 2020 рік, тис. грн

№	Назва показника	2019	2020	Абсолютний приріст 2020/2019	Темп приросту 2020/2019, %
	Активи	122594	117114	-5479	-4
1	Необоротні активи	21930	21930	0	0
2	Оборотні активи, в т.ч.	100664	95184	-5479	-5
3	Запаси	23601	20934	-2667	-11
	в т.ч. товари	23601	20934	-2667	-11
4	Дебіторська заборгованість	41016	38203	-2813	-7
5	Грошові кошти	35640	35640	0	0
6	Інші оборотні активи	407	407	0	0
	Капітал	122594	117114	-5479	-4
1	Власний капітал	108130	102650	-5479	-5
2	Поточні зобов'язання	14464	14464	0	0
	в т.ч. кредиторська заборгованість за товари, роботи послуги	11303	11303	0	0

Таким чином, активи підприємства скоротяться на 5479 тис.грн, за рахунок скорочення запасів на 2667 тис.грн та дебіторської заборгованості на 2813 тис.грн.

В табл. 3.11 наведемо план доходів та витрат підприємства на 2020 рік.

Таблиця 3.11

План доходів і витрат ПрАТ «Дитячий світ Київ» на 2020 рік, тис.грн

№	Назва показника	2019	2020	Абсолютний приріст 2020/2019	Темп приросту 2020/2019, %
1	Чистий дохід від реалізації послуг та товарів	91295	96774	5479	6%
2	Собівартість товарів, робіт, послуг	31953	33871	1918	6%
3	Валовий прибуток	59342	62903	3561	6%
4	Інші операційні доходи	13601	13601	0	0%
5	Адміністративні витрати	13607	13607	0	0%
6	Витрати на збут	43801	43801	0	0%
7	Інші операційні витрати	3762	3762	0	0%
8	Фінансовий результат від операційної діяльності	11773	15334	3561	30%
9	Інші фінансові доходи	4811	4811	0	0%
10	Фінансовий результат до оподаткування	16584	20145	3561	21%
11	Витрати (дохід) з податку на прибуток	2985	3626	641	21%
12	Чистий фінансовий результат	13599	16519	2920	21%

Собівартість в 2020 році плануємо, виходячи з очікуваного приросту обсягу чистого доходу ($96774/91295 \cdot 31953 = 33871$ тис.грн.)

Витрати (дохід) з податку на прибуток в 2020 році складуть $2985/16584 \cdot 20145 = 3626$ тис.грн.

Таким чином, за рахунок зростання чистого доходу підприємства в 2020 році планується зростання чистого фінансового результату на 2920 тис.грн, або на 21%.

На основі планового балансу та плану доходів і витрат ПрАТ «Дитячий світ Київ» на 2020 рік визначимо вплив запропонованих заходів на показники ефективності управління оборотними активами ПрАТ «Дитячий світ Київ» (табл. 3.12).

Отже, впровадження заходів, направлених на вдосконалення процесу управління оборотними активами ПрАТ «Дитячий світ Київ», дозволять покращити показники ефективності використання оборотних активів підприємства.

**Показники ефективності управління оборотними активами
ПрАТ «Дитячий світ Київ» в плановому періоді**

Назва показника	2019	2020	Абсолютний приріст 2020/2019	Темп приросту 2020/2019, %
Чистий дохід від реалізації послуг та товарів, тис.грн	91295	96774	5479	6,0
Середньорічна вартість оборотних активів, тис.грн	94908	97924	3017	3,2
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	0,96	0,99	0	2,7
Тривалість одного обороту оборотних активів, днів	379	369	-10	-2,7
Середньорічна вартість запасів, тис.грн	21052	22268	1216	5,8
Коефіцієнт оборотності запасів	4,3	4,3	0,0	0,2
Тривалість одного обороту запасів, днів	84,2	84,0	-0,2	-0,2
Середньорічна вартість товарів, тис.грн	21052	22268	1216	5,8
Коефіцієнт оборотності товарів	4,34	4,35	0,0	0,2
Тривалість одного обороту товарів, днів	84,16	83,99	-0,2	-0,2
Середньорічна вартість ДЗ, тис.грн	38067	39610	1543	4,1
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	2,40	2,44	0	1,9
Тривалість одного обороту дебіторської заборгованості, днів	152,19	149,39	-3	-1,8
Собівартість товарів, робіт, послуг, тис.грн.	31953	33871	1918	6,0
Середньорічна вартість КЗ, тис. грн	11057	11303	246	2,2
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	2,89	3,00	0	3,7
Тривалість одного обороту кредиторської заборгованості, днів	126	122	-5	-3,6
Тривалість операційного циклу, днів	236,4	233,4	-3	-1,3
Коефіцієнт завантаження оборотних активів	1,04	1,01	0	-2,7
Чистий прибуток, тис.грн.	13599	16411	2183	20,68
Рентабельність оборотних активів, %	13,51	17,35	3,85	28,47

Як наслідок, у 2020 році прогнозується скорочення тривалості обороту оборотних активів, запасів, товарів, дебіторської заборгованості, скорочується тривалість операційного циклу та підвищується рентабельність оборотних активів. Отже, запропоновані заходи рекомендуються до впровадження.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

На основі дослідження, проведеного у випускній кваліфікаційній роботі, можна зробити наступні висновки.

У першій частині роботи досліджено теоретичні основи управління оборотними активами підприємства. Було визначено, що оборотні активи – грошові кошти, які повністю споживаються або реалізуються протягом одного виробничого циклу при здійсненні операційної, фінансової і інвестиційної діяльності, цим самим сприяючи безперервності виробничо-комерційного циклу діяльності підприємства.

Оборотні активи підприємства класифікуються за цілою низкою ознак, як то за характером фінансових джерел; за участю у кругообігу; за характером участі в операційному процесі; за методами планування; за періодом функціонування.

Категорія «управління оборотними активами» є частиною загальної фінансової стратегії підприємства, що полягає в накопиченні необхідного розміру і структури оборотних активів, забезпеченні їх фінансуванням і оптимізації структури.

З метою проведення аналізу ефективності використання оборотних активів на підприємствах найчастіше використовують такі методи:

1) горизонтальний аналіз і вертикальний аналіз. Особливості горизонтального аналізу полягають у порівнянні показників оборотних активів попереднього та поточного року. Вертикальний аналіз є аналізом внутрішньої структури оборотних активів підприємства;

2) коефіцієнтний аналіз. Коефіцієнтний метод – це метод, за допомогою якого розраховують показники, що характеризують стан оборотних активів, а також стан джерел формування оборотних активів й ефективність їх використання;

3) факторний аналіз. Визначає вплив факторів на ефективність управління оборотними активами підприємства.

Була запропонована авторська розробка системи показників для проведення комплексної оцінки ефективності управління оборотними активами підприємства.

Другу частину роботи присвячено оцінці стану управління оборотними активами підприємства ПрАТ «Дитячий світ Київ».

ТЦ «Дитячий світ» – це п'ятиповерховий торговий центр площею 20000 кв.м. ПрАТ «Дитячий світ Київ» є орендодавцем і здає свої торговельні площі магазинам, що продають свій товар. У торговельному центрі представлені такі магазини українських та світових брендів: Coccodrillo, Unifit, Nikola, Junior Style та інші. ПрАТ «Дитячий світ Київ» є найбільшим в Україні магазином товарів для дітей із широким асортиментом товарів. ПрАТ «Дитячий світ Київ» реалізує також товари в своїх магазинах на території Торговельного центру та продає товари компаніям, що орендують в ньому торговельні площі.

Проведений аналіз складу та структури оборотних активів підприємства дозволив зробити такі висновки: вартість майна підприємства ПрАТ «Дитячий світ Київ» зростає протягом аналізованого періоду, що оцінюється позитивно, оскільки це впливає на зростання обсягів надання послуг і збільшення прибутку. Зростання майна ПрАТ «Дитячий світ Київ» зумовлено щорічним збільшенням оборотних активів, які за досліджуваний період зросли на 25833 тис. грн або на 34,5% і становили у 2019 році 100664 тис. грн. Вони представлені переважно грошовими коштами, запасами та іншою поточною дебіторською заборгованістю

Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги ПрАТ «Дитячий світ Київ» на кінець 2019 року в порівнянні із 2018 роком зросла на 132 тис. грн, що оцінюється негативно.

Було здійснено оцінку ефективності управління оборотними активами підприємства.

Динаміка показників ділової активності підприємства ПрАТ «Дитячий світ Київ» свідчить про наступне:

- відзначається зростання тривалості одного обороту оборотних активів, запасів. Зокрема, це свідчить про те, що активи підприємства не в повній мірі оновлюються та приносять доходи підприємству;
- середньорічна вартість дебіторської заборгованості на кінець 2019 року зросла в порівнянні з 2018 роком на 10%, що свідчить про низьку спроможність підприємства правильно працювати з покупцями та контролювати своєчасність надходження грошей від клієнтів;
- тривалість операційного циклу зросла в 2019 році порівняно із 2018 роком, тривалість циклу велика, що є негативним аспектом.

Аналіз результатів факторного аналізу оборотних активів показує, що зростання обсягу чистого доходу від реалізації продукції спричинило зростання оборотних активів на 3104 тис. грн; уповільнення оборотності оборотних активів зумовило додаткову потребу в оборотних активах розміром 9813 тис. грн.

Було проведене оцінювання ефективності управління оборотними активами ПрАТ «Дитячий світ Київ» із використанням моделі Дюпона. Під впливом двох факторів, зокрема таких як рентабельність продажів, коефіцієнт оборотності активів, рентабельність оборотних активів скоротилась у 2019 році порівняно із 2018 роком на 0,63%. Така динаміка пояснюється неефективним управлінням оборотними активами підприємства, про що свідчить показник низької оборотності активів – коефіцієнт оборотності активів має дуже низьке значення, що говорить про те, що активи роблять 0,91 оборот за рік (за даними 2019 року).

Отже, ефективність управління оборотними активами підприємства ПрАТ «Дитячий світ Київ» низька, що підтверджується зростанням тривалості обороту, дебіторської заборгованості та запасів; невідповідністю показників ліквідності нормативним значенням, що свідчить про значне нагромадження запасів на підприємстві та відволікання коштів у дебіторську заборгованість.

У третій частині роботи було розроблено заходи, направлені на вдосконалення управління оборотними активами ПрАТ «Дитячий світ Київ».

Головною проблемою в системі управління оборотними активами на підприємстві ПрАТ «Дитячий світ Київ» є заморожування грошових коштів у формі товарів, певних видів запасів господарських матеріалів, малоцінних предметів, інвентарю, спеціального одягу на складі, дебіторської заборгованості тощо. Така тенденція є негативною, оскільки заморожені кошти не можуть бути направлені на розвиток підприємства та виплату дивідендів акціонерам.

До впровадження пропонується ряд заходів, направлених на вирішення даної проблеми, зокрема заходи, направлені на удосконалення руху товару, виконання планів господарської діяльності, удосконалення організації торгівлі, удосконалення розрахунків з постачальниками і клієнтами, покращення претензійної роботи, зведення до мінімуму запасів господарських матеріалів, інвентарю, спеціального одягу, контроль дебіторської заборгованості.

Головна мета впроваджуваних заходів – це вивільнення грошових коштів із метою направлення їх на розвиток підприємства та виплату дивідендів акціонерам.

Впровадження заходів, направлених на вдосконалення процесу управління оборотними активами ПрАТ «Дитячий світ Київ», дозволять покращити показники ефективності використання оборотних активів підприємства. Як наслідок в 2020 році прогнозується скорочення тривалості обороту оборотних активів, запасів, товарів, дебіторської заборгованості, скорочується тривалість операційного циклу та підвищується рентабельність оборотних активів. Отже, запропоновані заходи рекомендуються до впровадження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Артеменко В.О. Характеристика чинників впливу на ефективність функціонування оборотних активів підприємства / В.О. Артеменко // Фінансовий простір. - 2014. - № 1. - С. 19-24.
2. Бланк И. А. Управление активами и капиталом предприятия [Текст]. Т. 2 / И. А. Бланк. – К.: Ника-Центр, 2003. – 447 с.
3. Бондаренко О.С. Методологічні основи управління оборотними активами підприємств / О.С. Бондаренко // Інвестиції практика та досвід. – 2008. – №4.– С. 40-44.
4. Бурак І.О. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління оборотними активами суб'єкта підприємницької діяльності / І. О. Бурак, Р. Р. Гиршкан // Молодий вчений. – 2018. – № 5(1). – С. 277-281.
5. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський словник / Ф.Ф. Бутинець. – Житомир: ПП «Рута», 2001. – 224 с.
6. Бутинець Ф.Ф. Аудит [Текст] : підр. для студ. / Ф.Ф. Бутинець. – 2-е вид. перер. і доп. – Жит.: РУТА, 2004.
7. Ващенко Н. В. Створення ефективної системи управління оборотними активами підприємства на основі діагностичного інструментарію / Н. В. Ващенко, Ю. І. Максимович // Сталий розвиток економіки. – 2013. – № 3. – С. 260-265.
8. Власова Н.О. Фінанси підприємств : навч. посібник / Н.О. Власова, О.А. Круглова, Л.І. Безгінова. – К. : ЦНЛ, 2007 – 271 с.
9. Власова Н.О. Управління оборотними активами на підприємствах роздрібної торгівлі: монографія / Н.О. Власова, М.В. Чорна, В.А. Гросул. – Х.: ХДУХТ, 2014. – 258 с.
10. Гаценко-Колумбет О.П. Оборотні активи підприємства: проблеми теорії обліку / О.П. Гаценко-Колумбет // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Сер.: Економічні науки. – 2013. – №1. – С. 42-47.

11. Грабовський І. С. Вплив ефективності управління оборотними активами підприємства на його фінансову стійкість / І. С. Грабовський // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2016. – Вип. 1. – С. 112-120.
12. Грозний І. С. Інформаційне забезпечення управління оборотними активами підприємства / І. С. Грозний // Причорноморські економічні студії. – 2018. – Вип. 33. – С. 70-73.
13. Головка О. Г. Особливості управління оборотними активами підприємства / О. Г. Головка, В. Д. Кольтюкова // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. – 2017. – Вип. 1. – С. 182-188.
14. Гуменюк М. М. Механізм управління дебіторською заборгованістю підприємства / М.М. Гуменюк, Н.Р. Дарабан // Молодий вчений. – 2017. – № 11. – С. 1135-1139.
15. Демченко Т.А. Оборотні активи та їх відображення в бухгалтерському обліку і фінансовій звітності / Т.А. Демченко // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – № 9. – 227 с.
16. Дехтяр Н.А. Управління оборотними активами підприємства / Н.А. Дехтяр // Гроші, фінанси і кредит. – 2017. – №8. – С. 572-578.
17. Долгоруков Ю.А. Управління ефективністю використання обігових коштів у промисловості / Ю.А. Долгоруков // Фінанси України. – 2008. – №11. – С. 103-105.
18. Донін Є. О. Політика управління оборотними активами сучасного підприємства / Є. О. Донін // Finance, accounting, banks. – 2017. – Вып. 1. – С. 231-240.
19. Дубей Ю. В. Напрями ефективного управління оборотними активами промислових підприємств / Ю. В. Дубей // Економічний вісник Національного гірничого університету. – 2018. – № 1. – С. 109-116.
20. Ізмайлова Н.В. Управління оборотними активами підприємств: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.08 / Н.В. Ізмайлова; Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана. – К., 2009. – 20 с.

21. Канцедал Н. Ю. Окремі питання управління оборотними активами підприємства / Н. Ю. Канцедал, І. М. Клімович, В. І. Ганін // Економіка та держава. – 2019. – № 11. – С. 103-107

22. Кащена Н. Б. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління оборотними активами підприємства / Н. Б. Кащена, О. О. Горошанська // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. – 2015. – Вип. 2. – С. 27-39.

23. Кірдіна О. Г. Управління оборотними активами підприємств / О. Г. Кірдіна // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2013. – Вип. 43. – С. 133-137.

24. Колумбет О. П. Облікова політика в системі управління оборотними матеріальними активами / О. П. Колумбет // Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту. Сер. : Економіка і управління. – 2014. – Вип. 27. – С. 236-244.

25. Кучеренко О. Управління оборотними активами промислових підприємств із застосуванням фінансових моделей / О. Кучеренко // Науковий вісник [Одеського національного економічного університету]. – 2014. – № 7. – С. 58-66.

26. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1. Подання фінансової звітності : Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013#Text

27. Мордань Є. Ю. Методичний підхід до побудови системи управління оборотними активами підприємства / Є. Ю. Мордань, А. О. Сумченко // Вісник Сумського державного університету. Серія : Економіка. – 2019. – № 4. – С. 24-34

28. Нашкерська М.М. Управління дебіторською заборгованістю у структурі оборотного капіталу підприємства / М.М. Нашкерська // Вісник НУ «Львівська політехніка». – 2009. – №4. – С. 136-140.

29. Нашкерська Г.В. Фінансовий облік : навч. посібник / Г.В. Нашкерська. – К. : Кондор, 2005. – 503 с.
30. Носов П.Л. Сучасна класифікація оборотних активів / П.Л. Носов, Г.І. Купалова // Економіка і держава. – 2014. – № 7. – С. 43-46.
31. Омелянович Л.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л.О. Омелянович, О.В. Чайковська, Г.Є. Долматова та ін. // Донецький національний ун-т економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2008. – 281 с.
32. Онлайн розрахунок фінансового стану підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://fin-admin.com/ua/fnansovij-analz/40-pokazniki-lkvdnost.html>
33. Островська О. А. Управління оборотними активами в умовах кризи / О. А. Островська, Зієу Ніган Ву // Формування ринкових відносин в Україні. – 2017. – № 10. – С. 50-56.
34. Панасюк В. М. Обліково-аналітичний інструментарій управління оборотними активами підприємства в частині витрат майбутніх періодів / В. М. Панасюк, О. О. Маринович, В. А. Шухманн // Проблеми системного підходу в економіці. – 2019. – Вип. 4(2). – С. 178-184.
35. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України № 73 від 07.02.2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
36. Рилєєв С. В. Роль політики управління оборотними активами в системі фінансового менеджменту підприємства / С. В. Рилєєв, С. М. Юрій // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. – 2009. – Вип. 4. – С. 311-319
37. Серік Ю. В. Управління оборотними активами підприємства / Ю. В. Серік // Економіка і управління. – 2013. – № 4. – С. 69-75.

38. Слободянюк О. В. Управління оборотними активами для ефективної роботи підприємства / О. В. Слободянюк, М. С. Якобчук, Н. С. Ковтунова // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки. – 2018. – Вип. 1. – С. 225-235.

39. Слободянюк О. В. Особливості управління оборотними активами підприємства в сучасних умовах господарювання / О. В. Слободянюк, Н. С. Ковтунова // Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво. – 2018. – № 6. – С. 73-78.

40. Соколова Е. О. Напрями підвищення ефективності управління оборотними активами підприємства / Е. О. Соколова, Г. С. Козак // Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту. Сер. : Економіка і управління. – 2012. – Вип. 21-22(2). – С. 216-221.

41. Стратійчук В. Стратегічне управління оборотними активами підприємств торгівлі / В. Стратійчук // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – 2019. – № 5. – С. 59-74

42. Стратійчук В. М. Сучасні підходи до оцінювання результативності стратегії управління оборотними активами підприємства торгівлі / В. М. Стратійчук // Проблеми системного підходу в економіці. – 2019. – Вип. 5(1). – С. 123-132.

43. Федотова В.В. Управління оборотними активами підприємства / В.В. Федотова // Наукові записки. – 2016. – Вип.20. – С. 119-127.

44. Фурса Т. П. Концептуальні засади управління оборотними активами підприємства / Т. П. Фурса // Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. – 2014. – Т. 19, Вип. 1(2). – С. 184-187.

45. Чобіток В. І. Управління оборотними активами підприємства: теоретичний аспект / В. І. Чобіток, К. С. Пятилокотова // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2013. – Вип. 41. – С. 230-234

46. Швець Ю. О. Управління оборотними активами підприємств / Ю. О. Швець, А. В. Скворцова // Науковий вісник Міжнародного

гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент. – 2015. – Вип. 13. – С. 127-130.

47. Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент: Підручник / В.М. Шелудько. – К. : Знання, 2006. – 439 с.

48. Шматковська Т. Деякі аспекти проблематики управління оборотними активами на підприємстві / Т. Шматковська, Л. Демедюк, О. Ворона // Науковий вісник [Одеського національного економічного університету]. – 2016. – № 3. – С. 174-184.

49. Яковенко О. Теоретичні аспекти вдосконалення управління оборотними активами / О. Яковенко // Науковий вісник [Одеського національного економічного університету]. – 2017. – № 1-2. – С. 174-18

50. Офіційний сайт ТЦ «Дитячий світ Київ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ds.com.ua/novyny-podii-ta-akcii/>

ДОДАТКИ

Додаток А

Таблиця А.1

Показники ділової активності, використовувані для аналізу ефективності управління оборотними активами підприємства

№	Показник	Формула для розрахунку	Динаміка
1	2	3	4
1	Коефіцієнт оборотності активів	$K_a = \frac{\text{ЧД}}{A} \quad (1.1)$ де ЧД – чистий дохід від реалізації продукції, товарів та послуг, грн. А - середньорічна вартість активів, грн.	Збільшення кількості оборотів
2	Коефіцієнт оборотності оборотних активів	$K_{oa} = \frac{\text{ЧД}}{OA} \quad (1.2)$ ОА – середньорічна вартість оборотних активів, грн.	Збільшення кількості оборотів
3	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	$K_{dz} = \frac{\text{ЧД}}{DЗ} \quad (1.3)$ ДЗ – середньорічна вартість дебіторської заборгованості, грн.	Збільшення кількості оборотів
4	Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	$K_{mз} = \frac{\text{ЧД}}{\text{Запаси}} \quad (1.4)$ З – середньорічна вартість запасів, грн.	Збільшення кількості оборотів
5	Коефіцієнт завантаження оборотних активів	$K_3 = \frac{OAH}{\text{ЧД}} \quad (1.5)$ ОАН – середні залишки нормованих оборотних активів, грн; ЧД – чистий дохід від реалізації продукції, товарів та послуг, грн.	Скорочення показника
6	Коефіцієнт ефективності оборотних активів	$K_e = \frac{ПР}{OAH} \quad (1.6)$ ПР – прибуток від реалізації продукції, грн.	Зростання показника

Таблиця Б.1

Показники ліквідності

№	Показник	Формула для розрахунку	Нормативне значення
1	Коефіцієнт загальної ліквідності (коефіцієнт покриття)	$K_{зл} = \frac{OA}{ПЗ}$ (1.8) ПЗ – поточні зобов'язання, грн	1,5...2,5, але не менше 1
2	Коефіцієнт поточної ліквідності (коефіцієнт швидкої ліквідності)	$K_{пл} = \frac{(OA-З)}{ПЗ}$ (1.9) З – запаси, грн.	не перевищує 0,6
3	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$K_{ал} = \frac{ГК}{ПЗ}$ (1.10) ГК – грошові кошти, грн.	0,2...0,3.
4	Чистий оборотний капітал	Чок = ПА-ПП (1.11) ПА – поточні активи, грн.; ПП – поточні пасиви, грн.	> 0

Основні методи та показники оцінки ефективності управління оборотними активами підприємства

№	Метод / Показник	Опис / формула	Примітки
1	Горизонтальний і вертикальний аналіз оборотних активів		
1.1	Горизонтальний аналіз	Порівняння оборотних активів попереднього та поточного року. Постатейне зіставлення показників і визначення абсолютної та відносної змін	
1.2	Вертикальний аналіз	Аналіз внутрішньої структури оборотних активів підприємства. Ціла частина прирівнюється до 100 % та обчислюється питома вага кожної її складової	
2	Коефіцієнтний аналіз ефективності використання оборотних активів		
2.1	Показники ділової активності		
2.1.1	Коефіцієнт оборотності активів	$K_a = \frac{ЧД}{A}$ де ЧД – чистий дохід від реалізації продукції, товарів та послуг, грн. А - середньорічна вартість активів, грн.	Збільшення кількості оборотів
2.1.2	Коефіцієнт оборотності оборотних активів	$K_{oa} = \frac{ЧД}{\overline{OA}}$ \overline{OA} – середньорічна вартість оборотних активів, грн.	Збільшення кількості оборотів
2.1.3	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	$K_{dz} = \frac{ЧД}{\overline{ДЗ}}$ ДЗ – середньорічна вартість дебіторської заборгованості, грн.	Збільшення кількості оборотів
2.1.4	Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	$K_{mz} = \frac{ЧД}{\overline{Запаси}}$ З – середньорічна вартість запасів, грн.	Збільшення кількості оборотів
2.1.5	Коефіцієнт завантаження оборотних активів	$K_z = \frac{OAN}{ЧД}$ OАН – середні залишки нормованих оборотних активів, грн; ЧД – чистий дохід від реалізації продукції, товарів та послуг, грн.	Скорочення показника
2.1.6	Коефіцієнт ефективності оборотних активів	$K_e = \frac{ПР}{OАН}$ ПР – прибуток від реалізації продукції, грн.	Зростання показника
2.2	Рентабельність оборотних активів		
2.2.1	Показник рентабельності оборотних активів	$P_{oa} = \frac{ЧП}{\overline{OA}}$ ЧП – чистий прибуток, грн. \overline{OA} – середньорічна вартість оборотних активів, грн.	Зростання показника

Продовження додатку В

№	Метод / Показник	Опис / формула	Примітки
2.3	Аналіз ліквідності балансу		
2.3.1	Аналіз ліквідності балансу	Порівняння статей активу, згрупованих за ознакою ліквідності та розташованих у порядку спадання, зі статтями пасиву, згрупованих за ознакою строковості та розміщених в порядку збільшення термінів погашення	
2.4	Коефіцієнти ліквідності		
2.4.1	Коефіцієнт загальної ліквідності (коефіцієнт покриття)	$K_{зл} = \frac{OA}{ПЗ}$ ПЗ – поточні зобов'язання, грн	1,5...2,5, але не менше 1
2.4.2	Коефіцієнт поточної ліквідності (коефіцієнт швидкої ліквідності)	$K_{пл} = \frac{(OA-З)}{ПЗ}$ З – запаси, грн.	не перевищує 0,6
2.4.3	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$K_{ал} = \frac{ГК}{ПЗ}$ ГК – грошові кошти, грн.	0,2...0,3.
2.4.4	Чистий оборотний капітал	Чок = ПА-ПП ПА – поточні активи, грн.; ПП – поточні пасиви, грн.	> 0
3	Факторний аналіз	Відбір чинників, що впливають на результативні показники; класифікація та систематизація чинників з метою забезпечення комплексного і системного підходу до дослідження їх впливу; визначення форми залежності між чинниками та результативними показниками; моделювання взаємозв'язків; розрахунок впливу чинників і оцінка ролі кожного з них у зміні результативного показника	

Підприємство	ПрАТ «Дитячий світ Київ»	за ЄДРПОУ	21504897
Територія	Україна м.Київ 02192 Київ А.Малишко, 3	за КОАТУУ	8036600000
Організаційно- правова форма господарювання	ПРИВАТНА ВЛАСНІСТЬ	за КОПФГ	10
Орган державного управління		за СПОДУ	
Вид економічної діяльності	Роздрібна торгівля одягом, включаючи спортивний	за КВЕД	52.42.1
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	Україна м.Київ 02192 Київ А.Малишко, 3		

**Баланс (Звіт про фінансовий стан) ПрАТ «Дитячий світ Київ»
станом на 31.12.2017 р., тис.грн.**

Актив	Код рядка	31.12.2016	31.12.2017
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	21	72
первісна вартість	1001	227	288
накопичена амортизація	1002	206	216
Незавершені капітальні інвестиції	1005	2650	2590
Основні засоби:	1010	21553	19328
первісна вартість	1011	46290	45495
знос	1012	24737	26167
Інвестиційна нерухомість:	1015		
первісна вартість	1016		
знос	1017		
Довгострокові біологічні активи:	1020		
первісна вартість	1021		
накопичена амортизація	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		

Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Гудвіл	1050		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	24224	21990
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	22138	13151
Виробничі запаси	1101	1104	984
Незавершене виробництво	1102		
Готова продукція	1103		
Товари	1104	21034	12167
Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестраховання	1115		
Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	490	275
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		3
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
з нарахованих доходів	1140		
із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	10596	33765
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	63840	27311
Готівка	1166	39	36
Рахунки в банках	1167	63801	27275
Витрати майбутніх періодів	1170		
Частка перестраховика у страхових резервах	1180		
у тому числі в:	1181		
резервах довгострокових зобов'язань	1182		
резервах збитків або резервах належних виплат	1183		
резервах незароблених премій	1184		
інших страхових резервах	1184		
Інші оборотні активи	1190	71,5	326
Усього за розділом II	1195	97136	74831
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	121360	96821

Пасив	Код рядка	31.12.2016	31.12.2017
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2707	2707
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	8991	8991
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415	677	677
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	82429	69554
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	94804	81929
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви, у тому числі:	1530		
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531		
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532		
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533		
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534		
Інвестиційні контракти;	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Векселі видані	1605		
Поточна кредиторська заборгованість:	1610		
за довгостроковими зобов'язаннями			
за товари, роботи, послуги	1615	23738	11607
за розрахунками з бюджетом	1620	1292	1066
за у тому числі з податку на прибуток	1621	38	124
за розрахунками зі страхування	1625	86	44

за розрахунками з оплати праці	1630	281	156
за одержаними авансами	1635		
за розрахунками з учасниками	1640	478	605
із внутрішніх розрахунків	1645		
за страховою діяльністю	1650		
Поточні забезпечення	1660	21	11
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690	660	1403
Усього за розділом III	1695	26556	14892
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
Баланс	1900	121360	96821

Підприємство	ПрАТ «Дитячий світ Київ»	за ЄДРПОУ	21504897
Територія	Україна м.Київ 02192 Київ А.Малишко, 3	за КОАТУУ	8036600000
Організаційно-правова форма господарювання	ПРИВАТНА ВЛАСНІСТЬ	за КОПФГ	10
Орган державного управління		за СПОДУ	
Вид економічної діяльності	Роздрібна торгівля одягом, включаючи спортивний	за КВЕД	52.42.1
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	Україна м.Київ 02192 Київ А.Малишко, 3		

**Баланс (Звіт про фінансовий стан) ПрАТ «Дитячий світ Київ»
станом на 31.12.2018 р., тис.грн.**

Актив	Код рядка	31.12.2017	31.12.2018
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	72	68
первісна вартість	1001	288	295
накопичена амортизація	1002	216	227
Незавершені капітальні інвестиції	1005	2590	2316
Основні засоби:	1010	19328	17407
первісна вартість	1011	45495	44509
знос	1012	26167	27102
Інвестиційна нерухомість:	1015		
первісна вартість	1016		
знос	1017		
Довгострокові біологічні активи:	1020		
первісна вартість	1021		
накопичена амортизація	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Гудвіл	1050		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		

Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	21990	19791
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	13151	18502
Виробничі запаси	1101	984	
Незавершене виробництво	1102		
Готова продукція	1103		
Товари	1104	12167	18502
Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестраховання	1115		
Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	275	312
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	3	4
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
з нарахованих доходів	1140		
із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	33765	34802
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	27311	35328
Готівка	1166	36	41
Рахунки в банках	1167	27275	35287
Витрати майбутніх періодів	1170		
Частка перестраховика у страхових резервах	1180		
у тому числі в:	1181		
резервах довгострокових зобов'язань	1181		
резервах збитків або резервах належних виплат	1182		
резервах незароблених премій	1183		
інших страхових резервах	1184		
Інші оборотні активи	1190	326	203
Усього за розділом II	1195	74831	89151
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	96821	108942

Пасив	Код рядка	31.12.2017	31.12.2018
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2707	2707
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		
Капітал у дооцінках	1405		

Додатковий капітал	1410	8991	8991
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415	677	677
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	69554	82157
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	81929	94532
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви, у тому числі:	1530		
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531		
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532		
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533		
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534		
Інвестиційні контракти;	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Векселі видані	1605		
Поточна кредиторська заборгованість:			
за довгостроковими зобов'язаннями	1610		
за товари, роботи, послуги	1615	11607	10811
за розрахунками з бюджетом	1620	1066	1245
за у тому числі з податку на прибуток	1621	124	85
за розрахунками зі страхування	1625	44	42
за розрахунками з оплати праці	1630	156	85
за одержаними авансами	1635		
за розрахунками з учасниками	1640	605	703
із внутрішніх розрахунків	1645		
за страховою діяльністю	1650		

Поточні забезпечення	1660	11	12
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690	1403	1512
Усього за розділом III	1695	14892	14410
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
Баланс	1900	96821	108942

Підприємство	ПрАТ «Дитячий світ Київ»	за ЄДРПОУ	21504897
Територія	Україна м.Київ 02192 Київ А.Малишко, 3	за КОАТУУ	8036600000
Організаційно-правова форма господарювання	ПРИВАТНА ВЛАСНІСТЬ	за КОПФГ	10
Орган державного управління		за СПОДУ	
Вид економічної діяльності	Роздрібна торгівля одягом, включаючи спортивний	за КВЕД	52.42.1
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	Україна м.Київ 02192 Київ А.Малишко, 3		

**Баланс (Звіт про фінансовий стан) ПрАТ «Дитячий світ Київ»
станом на 31.12.2019 р., тис.грн.**

Актив	Код рядка	31.12.2018	31.12.2019
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	68	55
первісна вартість	1001	295	307
накопичена амортизація	1002	227	252
Незавершені капітальні інвестиції	1005	2316	2260
Основні засоби:	1010	17407	19615
первісна вартість	1011	44509	47518
знос	1012	27102	27903
Інвестиційна нерухомість:	1015		
первісна вартість	1016		
знос	1017		
Довгострокові біологічні активи:	1020		
первісна вартість	1021		
накопичена амортизація	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Гудвіл	1050		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		

Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	19791	21930
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	18502	23601
Виробничі запаси	1101		
Незавершене виробництво	1102		
Готова продукція	1103		
Товари	1104	18502	23601
Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестраховання	1115		
Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	312	407
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	4	8
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
з нарахованих доходів	1140		
із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	34802	40601
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	35328	35640
Готівка	1166	41	37
Рахунки в банках	1167	35287	35603
Витрати майбутніх періодів	1170		
Частка перестраховика у страхових резервах	1180		
у тому числі в:	1181		
резервах довгострокових зобов'язань	1181		
резервах збитків або резервах належних виплат	1182		
резервах незароблених премій	1183		
інших страхових резервах	1184		
Інші оборотні активи	1190	203	407
Усього за розділом II	1195	89151	100664
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	108942	122594

Пасив	Код рядка	31.12.2018	31.12.2019
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2707	2707
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		
Капітал у дооцінках	1405		

Додатковий капітал	1410	8991	8991
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415	677	677
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	82157	95755
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	94532	108130
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви, у тому числі:	1530		
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531		
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532		
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533		
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534		
Інвестиційні контракти;	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Векселі видані	1605		
Поточна кредиторська заборгованість:	1610		
за довгостроковими зобов'язаннями			
за товари, роботи, послуги	1615	10811	11303
за розрахунками з бюджетом	1620	1245	1225
за у тому числі з податку на прибуток	1621	85	93
за розрахунками зі страхування	1625	42	39
за розрахунками з оплати праці	1630	85	73
за одержаними авансами	1635		
за розрахунками з учасниками	1640	703	205
із внутрішніх розрахунків	1645		
за страховою діяльністю	1650		

Поточні забезпечення	1660	12	17
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690	1512	1602
Усього за розділом III	1695	14410	14464
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
Баланс	1900	108942	122594

Підприємство	ПрАТ «Дитячий світ Київ»	за ЄДРПОУ	21504897
Територія	Україна м.Київ 02192 Київ А.Малишко, 3	за КОАТУУ	8036600000
Організаційно-правова форма господарювання	ПРИВАТНА ВЛАСНІСТЬ	за КОПФГ	10
Орган державного управління		за СПОДУ	
Вид економічної діяльності	Роздрібна торгівля одягом, включаючи спортивний	за КВЕД	52.42.1
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	Україна м.Київ 02192 Київ А.Малишко, 3		

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
ПрАТ «Дитячий світ Київ» за 2018 рік, тис.грн.**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	2018	2017
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	87965	39421
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестраховання	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-30788	-24680
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий: прибуток	2090	57177	14741
Валовий: збиток	2095		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	15207	23548
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		
Адміністративні витрати	2130	-12520	-3200
Витрати на збут	2150	-45897	-24159

Інші операційні витрати	2180	-3815	-999
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	10152	9931
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	5217	4899
Інші доходи	2240		
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250		
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	15369	14830
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	2766	2678
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	12603	12152
Чистий фінансовий результат: збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	2018	2017
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	12603	12152

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

		2018	2017
Матеріальні затрати	2500	13611	7272
Витрати на оплату праці	2505	11507	7666
Відрахування на соціальні заходи	2510	2532	1648
Амортизація	2515	2516	2327
Інші операційні витрати	2520	15307	9445
Разом	2550	45473	28358

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

		2018	2017
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2578400	2578400
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2578400	2578400
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	3,411	4,713
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	3,411	4.713
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Підприємство	ПрАТ «Дитячий світ Київ»	за ЄДРПОУ	21504897
Територія	Україна м.Київ 02192 Київ А.Малишко, 3	за КОАТУУ	8036600000
Організаційно-правова форма господарювання	ПРИВАТНА ВЛАСНІСТЬ	за КОПФГ	10
Орган державного управління		за СПОДУ	
Вид економічної діяльності	Роздрібна торгівля одягом, включаючи спортивний	за КВЕД	52.42.1
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	Україна м.Київ 02192 Київ А.Малишко, 3		

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
ПрАТ «Дитячий світ Київ» за 2019 рік, тис.грн.**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	2019	2018
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	91295	87965
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестраховання	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-31953	-30788
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий: прибуток	2090	59342	57177
Валовий: збиток	2095		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	13601	15207
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		
Адміністративні витрати	2130	-13607	-12520
Витрати на збут	2150	-43801	-45897

Інші операційні витрати	2180	-3762	-3815
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	11773	10152
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	4811	5217
Інші доходи	2240		
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250		
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	16584	15369
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	2985	2766
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	13599	12603
Чистий фінансовий результат: збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	2019	2018
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	13599	12603

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

		2019	2018
Матеріальні затрати	2500	14203	13611
Витрати на оплату праці	2505	12819	11507
Відрахування на соціальні заходи	2510	2820	2532
Амортизація	2515	2637	2516
Інші операційні витрати	2520	15803	15307
Разом	2550	48282	45473

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

		2019	2018
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2578400	2578400
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2578400	2578400
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	3,540	3,411
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	3,540	3,411
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

**Зовнішні чинники, що впливають на ефективність управління
оборотними активами ПрАТ «Дитячий світ Київ»**

№	Чинник	Характеристика впливу
1	Зниження платоспроможності населення	Скорочується чистий дохід підприємства, товари не реалізуються, що призводить до надмірного накопичення складських запасів та підвищення тривалості обороту запасів
2	Невиконання поставальником товарів своїх обов'язків, пов'язаних із своєчасною поставкою товарів	Підприємство не має достатньої кількості товарів, які користуються попитом. Це скорочує доходи підприємства та грошові кошти, а відповідно чинить негативний вплив на показники ліквідності
3	Підвищення складських витрат	Товари були придбані у поставальника за певною ціною, при цьому підприємство визначило вже розмір націнки. Підвищення ціни на товари неможливе, оскільки це значно скоротить попит
4	Фінансова криза, пов'язана із пандемією. Карантин	Підприємство не працює під час карантину. А товарні запаси було сформовано заздалегідь. Товари не реалізуються в такій кількості, як в докарантинний період. Це призводить до надмірного накопичення складських запасів та підвищення тривалості обороту запасів.
5	Тенденції розвитку галузі	Попит на товари, а відповідно на обсяг продажів та залишки товарів впливають вподобання споживачів, зміна споживчих переваг

Обсяги реалізації засобів дитячої гігієни

№	Назва показника	2017	2018	2019	Темп приросту 2019/2017, %
<i>Кількість, одиниць проданого товару, в т.ч.</i>					
1	Шампуні	33957	32515	33596	-1
2	Мило	109843	92598	94488	-14
3	Креми	16732	16717	19055	14
4	Підгузки	2195	2014	2796	27
5	Засоби гігієни для немовлят (присипки)	143701	124859	128609	-11
6	Трави для купання	1575	1664	3166	101
7	Гелі для душу	3780	2835	3543	-6
8	Бульбашки для душу	337	556	1778	428
9	Іграшки для душу	472	315	511	8
10	Шапочки для душу	1012	1181	2100	108
11	Інші групи товарів	295	556	995	237
<i>Залишки товарів на кінець року, одиниці товару, в т.ч.</i>					
1	Шампуні	46860	42595	41995	-10
2	Мило	139500	112970	121890	-13
3	Креми	22589	20228	24200	7
4	Підгузки	2459	2215	2922	19
5	Засоби гігієни для немовлят (присипки)	158071	147334	146614	-7
6	Трави для купання	2047	2113	4052	98
7	Гелі для душу	4384	3260	4110	-6
8	Бульбашки для душу	375	678	2071	452
9	Іграшки для душу	591	391	636	8
10	Шапочки для душу	1144	1394	2541	122
11	Інші групи товарів	298	578	1019	242

Вивільнення грошових коштів на прикладі магазинів дитячої косметики

№	Назва показника	2019	2020	Абсолютний приріст 2020/2019, +/-
1	2	3	4	5
	Кількість, одиниць проданого товару			
1	Шампуні	33596	33596	0,00
2	Мило	94488	94488	0,00
3	Креми	19055	19055	0,00
4	Підгузки	2796	2796	0,00
5	Засоби гігієни для немовлят (присипки)	128609	128609	0,00
6	Трави для купання	3166	3166	0,00
7	Гелі для душу	3543	3543	0,00
8	Бульбашки для душу	1778	1778	0,00
9	Іграшки для душу	511	511	0,00
10	Шапочки для душу	2100	2100	0,00
11	Інші групи товарів	995	995	0,00
	Норматив, одиниць проданого товару (для 2020 року)			
1	Шампуні	41995	38635	-3359,58
2	Мило	121890	108661	-13228,0
3	Креми	24200	21913	-2286,61
4	Підгузки	2922	3215	293,59
5	Засоби гігієни для немовлят (присипки)	146614	147900	1286,09
6	Трави для купання	4052	3641	-411,56
7	Гелі для душу	4110	4075	-35,43
8	Бульбашки для душу	2071	2045	-26,67
9	Іграшки для душу	636	587	-48,52
10	Шапочки для душу	2541	2415	-125,98
11	Інші групи товарів	1019	1144	124,33
	Залишки товарів на кінець року, млн.грн	18,37	17,58	-0,80
1	Шампуні	3,78	3,48	-0,30
2	Мило	3,66	3,26	-0,40
3	Креми	3,63	3,29	-0,34
4	Підгузки	2,86	3,15	0,29
5	Засоби гігієни для немовлят (присипки)	2,64	2,66	0,02
6	Трави для купання	0,39	0,35	-0,04
7	Гелі для душу	0,66	0,65	-0,01
8	Бульбашки для душу	0,19	0,19	0,00
9	Іграшки для душу	0,24	0,22	-0,02
10	Шапочки для душу	0,23	0,22	-0,01
11	Інші групи товарів	0,10	0,11	0,01

Заходи підвищення ефективності управління оборотними активами

ПрАТ «Дитячий світ Київ» в плановому періоді

№	Захід	Проблем	Зміст	Економічний ефект
1	2	3	4	5
1	удосконалення руху товару	Замороження значної частини грошових коштів в товарах	Встановлення нормативів на залишки товарів, виходячи із фактичних обсягів продажів товарів підприємства. Захід розглянуто на прикладі товарів магазинів дитячої косметики	Вивільнення грошових коштів, які можуть бути направлені на розвиток підприємства або на виплату дивідендів. У випадку коректного нормування запасів для магазинів дитячої косметики підприємству ПрАТ «Дитячий світ Київ» вдасться вивільнити 800 тис.грн
2	виконання планів господарської діяльності	Замороження значної частини грошових коштів в товарах	Розробка планів продажів та придбання необхідної кількості товарів саме під розроблений план продажів, не допускаючи зайвого нагромадження запасів, що спричиняє заморожування грошових коштів	Вивільнення грошових коштів, які можуть бути направлені на розвиток підприємства або на виплату дивідендів
3	удосконалення організації торгівлі	Замороження значної частини грошових коштів у товарах	Вивчення попиту на окремі групи товарів та придбання запасів лише даного товару із метою уникнення накопичення товарів, які мають поганий попит	Вивільнення грошових коштів, які можуть бути направлені на розвиток підприємства або на виплату дивідендів
4	удосконалення розрахунків з постачальниками і покупцями	Виникнення дебіторської заборгованості, яка показує динаміку росту	Встановлення термінів відстрочки платежів для різних груп покупців, вдосконалення кредитної політики, встановлення лімітів величини дебіторської заборгованості для кожного покупця, ефективне використання запровадженої системи стимулюючих знижок для клієнтів, розробка системи договорів, в яких чітко будуть зазначені умови та терміни оплати	Скорочення дебіторської заборгованості, уникнення замороження грошових коштів у формі дебіторської заборгованості
5	покращення претензійної роботи	Виникнення дебіторської заборгованості, яка показує динаміку росту	Розробка системи штрафів за затримку оплат та несвочасне погашення заборгованості	Впроваджена система штрафів дозволить підприємству заробити додаткові кошти та дисциплінувати покупців.

Продовження додатку Л

1	2	3	4	5
6	прискорення обороту грошових коштів за рахунок поліпшення інкасації доходу	Заморожування грошових коштів у формі товарів	Даний захід передбачає планування доходу підприємства протягом місяця. Чистий дохід підлягає аналізу щотижня, виходячи із цього нормуються запаси та плануються закупівлі товарів	Вивільнення грошових коштів
7	зведення до мінімуму запасів господарських матеріалів, інвентарю, спеціального одягу	Заморожування грошових коштів у формі запасів господарських матеріалів, інвентарю, спеціального одягу	Нормування господарських матеріалів, малоцінних предметів, інвентарю, спеціального одягу	Вивільнення грошових коштів
8	контроль дебіторської заборгованості	Виникнення дебіторської заборгованості, яка показує динаміку росту	Організація повного та достовірного обліку дебіторської заборгованості; аналіз її структури та динаміки в попередніх періодах; визначення кола потенційних дебіторів та суворе планування дебіторської заборгованості підприємства; оптимізація структури	Вивільнення грошових коштів